

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ**

з курсу „Мікропроцесорна техніка”

Мікроконтролери сімейства STMicroelectronics

Київ 2008

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
“КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ”

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ
ЛАБОРАТОРНИХ РОБІТ
з курсу „Мікропроцесорна техніка”
Мікроконтролери сімейства STMicroelectronics**

ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
7.09.08.03 – "ЕЛЕКТРОННІ СИСТЕМИ"
УСІХ ФОРМ НАВЧАННЯ

Затверджено Радою факультету
електроніки, протокол № 02/08
від 25.02.2008 р.

Київ НТУУ “КПІ” 2008

Методичні вказівки до виконання лабораторних робіт з курсу „Мікропроцесорна техніка”
„Мікроконтролери сімейства STMicroelectronics” для студентів спеціальності 7.09.08.03 –
"Електронні системи" всіх форм навчання. - К.: НТУУ “КПІ”, 2008. – 51 с.

Навчальне видання

Методичні вказівки до виконання курсових робіт з курсу „Мікропроцесорна техніка”
„Мікроконтролери сімейства STMicroelectronics” для студентів спеціальності 7.09.08.03 –
"Електронні системи" всіх форм навчання

Укладач

Терещенко Тетяна Олександрівна
Петергеря Юлія Сергійовна
Хохлов Юрій Віталіович

Рецензенти:

В.В. Рогаль, доц., канд.техн.наук
В.А. Тодоренко, доц., канд.техн.наук

Редактор

ЗМІСТ

ВСТУП	5
Лабораторна робота №1	6
Порти введення та виведення мікроконтролерів ST7	6
Лабораторна робота №2	11
Система переривань мікроконтролерів ST7	11
Лабораторна робота №3	16
Інтерфейс SPI мікроконтролерів ST7	16
Лабораторна робота №4	22
Таймер ART мікроконтролерів ST7	22
Лабораторна робота №5	30
АЦП мікроконтролерів ST7	30
Додаток А	35
Відлагодження програм у середовище ST7 Visual Develop	35
Додаток Б	44
Лабораторний стенд ST7/ST5	44
Додаток В	48
Система команд мікроконтролерів ST7FLITE	48

ВСТУП

Метою виконання лабораторних робіт є закріплення теоретичних знань основних принципів побудови і функціонування мікропроцесорних пристроїв на базі однокристальних мікроконтролерів, та використання набутих практичних навиків написання програм на асемблері та вивчення програмних та паратних засобів відлагодження програм.

У даних методичних вказівках наведено варіанти завдань для п'яти лабораторних робіт, що охоплюють відомості по основним функціональним блоках мікроконтролерів сімейства STMicroelectronics, а саме портам введення та виведення інформації, системи переривань, інтерфейсу SPI, таймеру та АЦП.

В кожній роботі наведено теоретичні відомості, приклад виконання та контрольні запитання.

У Додатках докладно описано програмне середовище та процес програмного відлагодження програм, описаний макет для апаратного відлагодження програм та надана система команд мікроконтролера.

Матеріали даних методичних вказівок може бути використано і при дипломному проектуванні.

Лабораторна робота №1

Порти введення та виведення мікроконтролерів ST7

Завдання:

Ініціалізувати порти, змінювати режим світіння світлових діодів після кожного натискання на кнопку S5 згідно табл.1.2. Режим світіння світлових діодів задано в табл. 1.1. При роботі у вказаних в таблиці режимах світіння додатково включати із заданою частотою F звуковий сигнал та електричний двигун. Плавне регулювання яскравості світлодіодів організувати використовуючи широтно-імпульсну модуляцію.

Порядок роботи з макетом:

- Увімкнути всі перемикачі в блоці перемикачів B1/S6.
- Увімкнути джампер W7.
- Якщо в лабораторній роботі використовується звуковий сигнал, то увімкнути джампер W4 та вимкнути світлодіод №3 за допомогою перемикача в B1/S6.
- Якщо в лабораторній роботі використовується електричний двигун, то увімкнути джампер W3.
- Всі інші джампери вимкнути.

Таблиця 1.1. Режими світіння*

Режим	Опис
1	Послідовно засвічувати світлові діоди так, щоб утворилася „крапка, що біжить”. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Напрямок пересування: від малих номерів світлодіодів до великих.
2	Послідовно засвічувати світлові діоди так, щоб утворилася „крапка, що біжить”. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Напрямок пересування: від великих номерів світлодіодів до малих.
3	Послідовно засвічувати та гасити кожен парний та непарний світловий діод. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 .
4	Циклічно засвічувати та гасити парні світлодіоди. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 .
5	Циклічно засвічувати та гасити непарні світлодіоди. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 .
6	Циклічно засвічувати та гасити світлодіоди 1, 2, 5, 6. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Плавно змінювати яскравість світлодіодів від мінімальної до максимальної та навпаки за проміжок часу T_2 .
7	Циклічно засвічувати та гасити світлодіоди 3, 4, 7, 8. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Плавно змінювати яскравість світлодіодів від мінімальної до максимальної та навпаки за проміжок часу T_2 .
8	Циклічно засвічувати та гасити світлодіоди 1, 2, 3, 4. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Плавно змінювати яскравість світлодіодів від мінімальної до максимальної та навпаки за проміжок часу T_2 .
9	Циклічно засвічувати та гасити світлодіоди 5, 6, 7, 8. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Плавно змінювати яскравість світлодіодів від мінімальної до максимальної та навпаки за проміжок часу T_2 .
10	Циклічно засвічувати та гасити всі світлодіоди. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Плавно змінювати яскравість світлодіодів від мінімальної до максимальної та навпаки за проміжок часу T_2 .

Режим	Опис
11	Послідовно (за проміжок часу T_2) засвічувати світлові діоди <u>поступово збільшуючи яскравість</u> кожного наступного світлодіода так, щоб утворилася „крапка, що біжить”. Яскравість світлодіода №1 мінімальна, №8 — максимальна. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Напрямок пересування: від малих номерів світлодіодів до великих.
12	Послідовно (за проміжок часу T_2) засвічувати світлові діоди <u>поступово збільшуючи яскравість</u> кожного наступного світлодіода так, щоб утворилася „крапка, що біжить”. Яскравість світлодіода №1 мінімальна, №8 — максимальна. Час світіння кожного світлодіода дорівнює T_1 . Напрямок пересування: від великих номерів світлодіодів до малих.

* - якщо в лабораторній роботі використовується звуковий сигнал, то засвічувати світлодіод №3 не потрібно.

Таблиця 1.2. Завдання для лабораторної роботи 1

№ варіанту	Режими світіння	Увімкнути звуковий сигнал в наступних режимах:	Увімкнути електричний двигун в наступних режимах:	Час T_1 , с	Час T_2 , с	Частота F , Гц
1.	1, 3, 6, 11	1, 6		0,1	0,5	100
2.	2, 3, 7, 12		2, 7	0,25	0,4	1000
3.	1, 3, 8, 11	1, 8		0,5	0,3	500
4.	2, 4, 9, 12		4, 9	0,8	1,0	1500
5.	1, 4, 10, 11	4, 10		0,2	0,6	1000
6.	2, 4, 6, 12		4, 12	0,6	0,7	2000
7.	1, 5, 7, 11	5, 7		0,9	1,0	1500
8.	2, 5, 8, 12		2, 8	0,5	0,2	2500
9.	1, 5, 9, 11	1, 9		0,1	0,3	2000
10.	2, 3, 10, 11		3, 10	0,5	0,6	3000

Теоретичні відомості

Порти введення-виведення. Мікроконтролер ST7 має 15 ліній введення/виведення – 7 ліній порту А та вісім порту В.

Кожен вивід порту може бути запрограмований на введення або на виведення інформації. До того ж, окремі виводи мають декілька інших функцій, як-то: зовнішнє переривання, дублювати сигнал введення/виведення для периферійного пристрою на кристалі або для аналогового введення.

Для керування лініями порт МК має по три регістри для кожного порту, табл. 1.3 - це регістр даних порта (PADR та PBDR), регістр напряму передачі даних (PADDR, PBDDR), регістр опцій (PAOR , PBOR).

Таблиця 1.3.- Призначення регістрів портів

Порт	Позначення регістрів	Призначення
Порт А	PADR Port A Data Register	Регістр даних порта А
	PADDR Port A Data Direction Register	Регістр напряму передачі даних порта А
	PAOR Port A Option Register	Регістр опцій порта А
Порт В	PBDR Port B Data Register	Регістр даних порта В
	PBDDR Port B Data Direction Register	Регістр напряму передачі даних порта В
	PBOR Port B Option Register	Регістр опцій порта В

Скидання DDRx біта в 0 вибирає режим введення. Установка DDRx біта в 1 визначає режим виведення. Дія бітів регістру опцій DORx в режимах введення та виведення відображена в табл 1.4.

Таблиця 1.4- Конфігурація ліній портів

Режим конфігурації		DDR	DOR
Введення	Високоімпедансний вхід* (без підтягувального резистора)	0	0
	Вхід з підтягувальним резистором	0	1
Виведення	За двотактною схемою (Push-Pull)	1	1
	За схемою з відкритим стіком (Open Drain)	1	0

* Початковий стан

При використанні лінії для зовнішнього переривання або для аналогового входу АЦП її треба запрограмувати на режим введення.

Ініціалізація портів полягає у запису даних в регістри напрямку та опцій:

```
init_portA:    ld    A,#INITPADDR    ; 0 - вхід, 1 - вихід відповідного біту регістра DDR
```

```
              ld    PADDR,A
```

```
              ld    A,#INITPAOR    ; 0 – для вхідного виводу - високоімпедансний вхід; для вихідного виводу – вихід за схемою з відкритим колектором; 1 – для вхідного виводу – вхід з підтягувальним резистором; для вихідного виводу – вихід за двотактною схемою
```

```
              ld    PAOR,A
```

```
              ret                    ; повернення до головної програми
```

```
init_portB:    ld    A,#INITPBDDR    ; 0 - вхід, 1 - вихід відповідного біту регістра DDR
```

```
              ld    PBDDR,A
```

```
              ld    A,#INITPBOR    ; 0 – для вхідного виводу - високоімпедансний вхід; для вихідного виводу – вихід за схемою з відкритим колектором; 1 – для вхідного виводу – вхід з підтягувальним резистором; для вихідного виводу – вихід за двотактною схемою
```

```
              ld    PBOR,A
```

```
              ret                    ; повернення до головної програми
```

Після цього можна виконувати введення та виведення через порти даних. Підпрограма запису в порт має вигляд:

```
write_portB:   ld    A,portB_TX    ; Завантаження значення вмісту комірки пам'яті portB_TX в акумулятор
```

```
              ld    PBDDR,A    ; завантаження вмісту регістра DR порту B з акумулятора
```

```
              ret                    ; повернення до головної програми
```


Підпрограма читання порту має вигляд:

```
read_portB:   ld     A,PBDR           ; завантаження вмісту регістра PBDR порту B в
              ld     portB_RX,A      ; Завантаження вмісту акумулятора у комірку
              ret                    ; повернення до головної програми
```

Приклад виконання лабораторного завдання

Завдання:

Циклічно засвічувати та гасити світлодіод №8. Період переключення світлодіода 0,5 сек.

Текст програми:

```
*****
;
; ІНІЦІАЛІЗАЦІЯ ПОРТІВ ST7
;
*****
init_ST7:
    clr     MCSR           ; нормальний режим
    ret

init_led_ports:
    push   a               ;
    ld     a, #10000000    ; переключаємо лінію 7 порту A у режим
    ld     PADDR, a       ; виводу (push-pull)
    ld     a, #10000000
    ld     PAOR, a
    pop    a               ;
    ret

*****
;
; МІСЦЕ ДЛЯ ПІДПРОГРАМ
;
*****
write_portA:
    ld     A,portA_TX      ; Завантаження значення вмісту комірки
                          ; пам'яті portA_TX в акумулятор
    ld     PADR,A          ; завантаження вмісту регістра DR порту A
                          ; з акумулятора
    ret                   ; повернення

read_portA:
    ld     A,PADR          ; завантаження вмісту регістра PADR
                          ; порту A в акумулятор
    ld     portA_RX,A      ; Завантаження вмісту акумулятора у
                          ; комірку пам'яті portA_RX
    ret                   ; повернення

led_on:
    push   a               ;
    call  read_portA
    ld     a, portA_RX
    or    a, #10000000     ; ВМИКАЄМО світлодіод №8
    ld     portA_TX, a
    call  write_portA
    pop    a               ;
    ret

led_off:
    push   a               ;
    call  read_portA
    ld     a, portA_RX
    and   a, #01111111    ; ВИМИКАЄМО світлодіод №8
    ld     portA_TX, a
```

```

        call write_portA
        pop  a
        ret

delay:                                     ; Підпрограма затримки
                                           ; 256*(256*(3+4)+3+3+2)+3+4+2+5+4+6 ≈ 0,5 сек
        push x
        push y
        ld  x, #$ff
dec_2:  ld  y, #$ff
dec_1:  dec  y
        JRNE dec_1
        dec  x
        JRNE dec_2
        pop  y
        pop  x
        ret

;*****
;
;
; ГОЛОВНА ПРОГРАМА ST7
;
;*****
main:
        RSP                ; Скидаємо покажчик стеку
        sim                ; Маскуємо переривання
        call init_ST7      ; Ініціалізація
        call init_led_ports

start:  call led_on         ; ВМИКАЄМО світлодіод
        call delay         ; затримка
        call led_off       ; ВИМИКАЄМО світлодіод
        call delay         ; затримка
        JP  start          ; зациклюємо програму
        JP  main

```

Контрольні запитання

1. З якою метою створена *RISC*-архітектура?
2. Назвіть переваги *RISC*-архітектури над *CISC*-архітектурою.
3. Які недоліки має *RISC* –архітектура?
4. Дайте характеристику ОМК сімейства ST7
5. Як відбувається звернення до портів введення-виведення?
6. Які можливості конфігурації мають порти введення-виведення?
7. Назвіть режими введення
8. Назвіть режими виведення.
9. Які засоби програмування мають порти введення виведення?

Лабораторна робота №2

Система переривань мікроконтролерів ST7

Завдання:

Написати програму керування заданим світлодіодом та звуковим сигналом за допомогою кнопок S4 та S5 згідно заданому у варіанті способу (таблиці 2.1 та 2.2). Для цього ініціалізувати систему переривань для роботи у заданому режимі та організувати обробку відповідних переривань.

Модифікувати програму, що була розроблена в лабораторній роботі №1, організувавши обробку натискання кнопки S5 з використанням системи переривань.

Порядок роботи з макетом:

- Вимкнути всі перемикачі в блоці перемикачів B1/S6.
- Вимкнути джампери W4 та W6.
- Увімкнути джампери W3, W5 та W7.

Таблиця 2.1. - Способи керування світлодіодом:

Режим	Опис
1.	Засвічувати та гасити світлодіод заданою кнопкою по задньому фронту та низькому рівню. Періодично один раз на секунду засвічувати світлодіод на короткий час при утриманні кнопки в натиснутому стані більше 1 секунди.
2.	Засвічувати та гасити світлодіод заданою кнопкою по передньому фронту. Кожне третє натискання кнопки ігнорувати.
3.	Засвічувати та гасити світлодіод заданою кнопкою по задньому фронту. Після кожного третього натискання кнопки видавати короткий звуковий сигнал.
4.	Засвічувати та гасити світлодіод заданою кнопкою по передньому та задньому фронту. Кожне третє натискання кнопки ігнорувати.

Таблиця 2.2. Завдання для лабораторної роботи 2

№ варіанту	Спосіб керування	Кнопка
1.	1	S4
2.	2	S4
3.	3	S4
4.	4	S4
5.	1	S5
6.	2	S5
7.	3	S5
8.	4	S5
9.	1	S4
10.	2	S5

Теоретичні відомості

Переривання. МК ST7 має два різні типи переривань: масковані і не масковані. Не масковане програмне переривання активується командою TRAP і виконується незалежно

від стану біта I. Типи переривань і початкові адреси підпрограм їх обробки наведено в табл. 2.3.

Перед виконанням переривання в стек записується: адреса команди, на яку треба повернути після обробки переривання (зміст регістра PC), регістри X, A, CC. Зміну всіх параметрів, що зв'язані з перериваннями рекомендують робити при заборонених перериваннях. Програма обробки переривання повинна закінчитися командою IRET, яка відновлює значення збережених регістрів із стека.

Таблиця 2.3. - Джерела переривань

№	Джерело	Опис	Пріоритет	Адреси підпрограми (вектор)
1	RESET	Скидання	Високий пріоритет	FFFEH – FFFFH
2	TRAP	Програмне переривання		FFFC – FFFDH
3	AWU	Автопробудження від переривання		FFFA – FFFBH
4	ei0	Зовнішнє переривання 0		FFF8H – FFF9H
5	ei1	Зовнішнє переривання 1		FFF6H – FFF7H
6	ei2	Зовнішнє переривання 2		FFF4H – FFF5H
7	ei3	Зовнішнє переривання 3		FFF2H – FFF3H
8	LITE TIMER	LITE таймер RTC2 – переривання по переповненню		FFF0H – FFF1H
9		Не використовується		FFEEH – FFEFH
10	SI	AVD переривання		FFECH – FFEDH
11	AT TIMER	AT таймер, який порівнює виходне переривання з входним		FFEAH – FFEBH
12		AT таймер – переривання по переповненню		FFE8H – FFE9H
13	LITE TIMER	LITE таймер – захват вхідного переривання		FFE6H – FFE7H
14		LITE таймер RTC1 – переривання по переповненню		FFE4H – FFE5H
15	SPI	SPI переривання введення/виведення		FFE2H – FFE3H
16		Не використовується	Низький пріоритет	FFE0H-FFE1H

Як видно з табл. 2.3, МК може обробляти 4 зовнішні переривання, причому можна програмно задати як чутливість (тип сигналу) переривання, так і номер виводу ВІС МК. Тип сигналу задається за допомогою регістра керування зовнішніми перериваннями EICR (EXTERNAL INTERRUPT CONTROL REGISTER). Формат регістра EICR подано на рис.2.1.

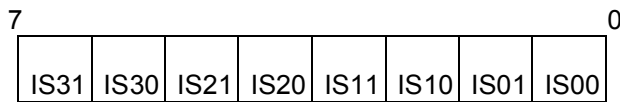

Рисунок 2.1 - Формат регістра EICR

Біти IS0[1:0] , IS1[1:0], IS2[1:0], IS3[1:0] , визначають чутливість зовнішнього переривання 0-3. відповідно згідно з табл. 2.4.

Таблиця 2.4. Чутливість зовнішнього переривання

Isx1	Isx0	Чутливість зовнішнього переривання
0	0	По спаду і низькому рівню
0	1	Тільки по фронту
1	0	Тільки по спаду
1	1	По спаду і по фронту

Номер виводу BIC МК задається за допомогою регістру вибору зовнішнього переривання EISR (EXTERNAL INTERRUPT SELECTION REGISTER) Формат регістра EISR подано на рис.2.2.

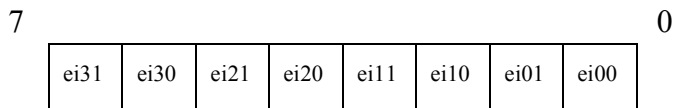

Рисунок 2.2. Формат регістра EISR

Біти ei3[1:0] вибирають лінію введення/виведення для зовнішнього переривання 3 відповідно до табл. 2.5.

Таблиця 2.5. - Вибір зовнішнього переривання 3

ei31	ei30	Лінії введення/виведення
0	0	PB0*
0	1	PB1
1	0	PB2

* Стан скидання

Біти ei2[1:0] вибирають лінію введення/виведення для зовнішнього переривання 2 відповідно до табл. 2.6.

Таблиця 2.6. Вибір зовнішнього переривання 2

ei21	ei20	Введення/виведення
0	0	PB3*
0	1	PB4
1	0	PB5
1	1	PB6

* Стан скидання

Біти ei1[1:0] вибирають лінію введення/виведення для зовнішнього переривання 1 відповідно до табл. 2.7.

Таблиця 2.7 - Вибір зовнішнього переривання 1

ei11	ei10	Введення/виведення
0	0	PA4
0	1	PA5
1	0	PA6
1	1	PA7*

* Стан скидання

Біти ei0[1:0] вибирають лінію введення/виведення для зовнішнього переривання 0 відповідно до табл. 2.8.

Таблиця 2.8. Вибір зовнішнього переривання 0

ei01	ei00	Введення/виведення
0	0	PA0*
0	1	PA1
1	0	PA2
1	1	PA3

* Стан скидання

Приклад виконання лабораторного завдання

Завдання:

Циклічно засвічувати та гасити світлодіод №8. Період переключення світлодіода 0,5 сек. При натисканні кнопки S4 передчасно гасити світлодіод №8.

Текст програми:

```

;*****
;
; ІНІЦІАЛІЗАЦІЯ ПОРТІВ ТА ПЕРЕРИВАНЬ ST7
;*****
init_ST7:
    clr   MCCR          ; нормальний режим
    ret

init_led_ports:
    push a              ;
    ld   a, #%10000000 ; переключасмо лінію 7 порту А у режим
    ld   PADDR, a      ; виводу (push-pull) та лінію 3 порту А
    ld   a, #%10001000 ; у режим введення (floating/pull-up
                        ; interrupt)
    ld   PAOR, a
    pop  a              ;
    ret

init_interrupt:
    push a
    ld   a, #%00000010 ; настроюємо EICR на зовнішнє переривання ei0
                        ; (режим: Falling edge only)
    ld   EICR, a
    ld   a, #%00000011 ; настроюємо EISR на зовнішнє переривання ei0
                        ; по лінії PA3
    ld   EISR, a
    pop  a
    ret

```

```

; *****
;
; ГОЛОВНА ПРОГРАМА ST7
; *****
main:
    RSP                ; Скидаємо покажчик стеку
    sim               ; Маскуємо переривання
    call init_ST7     ; Ініціалізація (див. приклад для ЛР1)
    call init_led_ports
start:
    call led_on       ; Вмикаємо світлодіод (див. приклад для ЛР1)
    call delay        ; затримка (див. приклад для ЛР1)
    call led_off      ; вмикаємо світлодіод (див. приклад для ЛР1)
    call delay        ; затримка (див. приклад для ЛР1)
    JP start          ; зациклюємо програму
    JP main

```

Внести зміни у відповідні частини заготовки програми:

```

; *****
;
; МІСЦЕ ДЛЯ ПІДПРОГРАМ ПЕРЕРИВАНЬ
; *****
ext0_rt:
    sim
    push a
    push x
    push y
    call led_off
    call delay
    call delay
    call delay
    pop y
    pop x
    pop a
    rim
    IRET

; *****
;
; ДЕКЛАРУВАННЯ ВЕКТОРІВ ПЕРЕРИВАННЯ
; *****
ext0_it DC.W ext0_rt          ; Adresse FFF8-FFF9h

```

Контрольні запитання

1. Які особливості організації стека МК ST7?
2. Яка структура пам'яті МК ST7?
3. Назвіть джерела тактових сигналів МК ST7
4. Назвіть випадки, коли МК ST7 входить в режим МК ST7 скидання.
5. На які види сигналів зовнішнього переривання реагує МК ST7?
6. Як відбувається перехід на підпрограму переривання?

Лабораторна робота №3

Інтерфейс SPI мікроконтролерів ST7

Завдання:

Ініціалізувати інтерфейс SPI, обравши для цього лінію порту PB1 для сигналу SCK, PB2 — для сигналу MISO, PB3 — для сигналу MOSI згідно завданням табл. 3.1. та 3.2.

Ініціалізувати контролер світлодіодного дисплею MAX7219. Вивести на світлодіодний дисплей інформацію та змінювати покази світлодіодного дисплею способом згідно свого варіанту по сигналу з кнопок.

Порядок роботи з макетом:

- Вимкнути всі перемикачі в блоці перемикачів B1/S6.
- Вимкнути джампери W4 та W6.
- Увімкнути джампери W3, W5 та W7.

Таблиця 3.1. - Способи керування світлодіодним дисплеєм:

Режим	Опис
1.	Забезпечити блимання одного з розрядів дисплею. Кнопкою <i>A</i> перемістити блимання на сусідній розряд праворуч. Кнопкою <i>B</i> збільшувати на одиницю число, що відображається розрядом, який блимає. При утриманні кнопки <i>B</i> , число в розряді змінювати зі швидкістю 5 чисел на секунду.
2.	Забезпечити блимання одного з розрядів дисплею. Кнопкою <i>A</i> перемістити блимання на сусідній розряд ліворуч. Кнопкою <i>B</i> зменшувати на одиницю число, що відображається розрядом, який блимає. При утриманні кнопки <i>B</i> , число в розряді змінювати зі швидкістю 3 чисел на секунду.
3.	Вивести на дисплей довільне число. Після натискання кнопки <i>A</i> почати на одиницю збільшувати число на дисплеї зі швидкістю <i>N</i> чисел на секунду. Після натискання кнопки <i>B</i> плавно змінити швидкість зміни чисел до 0. Після повної зупинки увімкнути на короткий час електричний двигун.
4.	Вивести на дисплей довільне число. При утриманні кнопки <i>A</i> збільшувати число, що відображається розрядами 1 та 2, а при утриманні кнопки <i>B</i> — розрядами 3 та 4. Числа змінювати зі швидкістю <i>N</i> чисел на секунду. Після відпускання кнопки плавно зупинити зміну числа у відповідних розрядах. Після повної зупинки увімкнути на короткий час електричний двигун.
5.	Організувати смугу прокрутки послідовності 16-значних цифр. Напрямок прокрутки змінювати кнопкою <i>A</i> . Швидкість прокрутки дискретно змінювати кнопкою <i>B</i> від 0 до <i>N</i> зсувів на один розряд на секунду із кроком $N/5$ по колу. При досяганні максимальної швидкості <i>N</i> , увімкнути на короткий час електричний двигун.
6.	Організувати смугу прокрутки послідовності 16-значних цифр. Напрямок прокрутки змінювати кнопкою <i>A</i> . Швидкість прокрутки плавно змінювати при утриманні кнопки <i>B</i> від 0 до <i>N</i> зсувів на один розряд на секунду. При досяганні максимальної швидкості <i>N</i> , увімкнути на короткий час електричний двигун, зачекати 0,5 секунди, скинути швидкість до 0, зачекати 0,2 секунди, почати знову збільшувати швидкість.

Режим	Опис
7.	Запрограмувати електронний таймер зворотного відліку. Кнопкою <i>A</i> таймер переводиться в режим програмування. У режимі налаштування один з розрядів повинен блимати, кнопкою <i>A</i> блимання переміщувати на сусідній розряд праворуч, а при утриманні кнопки <i>B</i> , число в розряді збільшувати зі швидкістю 5 чисел на секунду. Налаштування завершується після встановлення чисел у всі 4 розряди. Кнопкою <i>B</i> налаштований таймер запускається у роботу. Змінювати числа у 4-му розряді зі швидкістю <i>N</i> чисел на секунду. При досяганні нуля, увімкнути на короткий час електричний двигун.

Таблиця 3.2. Завдання для лабораторної роботи 3

№ варіанту	Спосіб керування	Кнопка А	Кнопка В	Швидкість N
1.	1, 3	S4	S5	10000
2.	2, 4	S4	S5	100
3.	1, 5	S4	S5	25
4.	2, 6	S4	S5	25
5.	1, 7	S4	S5	5
6.	2, 3	S5	S4	6000
7.	1, 4	S5	S4	50
8.	2, 5	S5	S4	50
9.	1, 6	S5	S4	50
10.	2, 7	S5	S4	10

Теоретичні відомості

Послідовний периферійний інтерфейс SPI (Serial Peripheral Interface) призначений для обміну даних у послідовному форматі між мікроконтролером і різноманітними периферійними пристроями або між декількома мікроконтролерами ST7.

Дані для передачі, а також прийняті дані записуються в регістр введення/виведення даних SPIDR. При обміні даними по інтерфейсу SPI мікроконтролер може працювати як у режимі Master, так і в режимі Slave.

Схема підключення двох ВІС МК по інтерфейсу SPI наведена на рис.3.1.

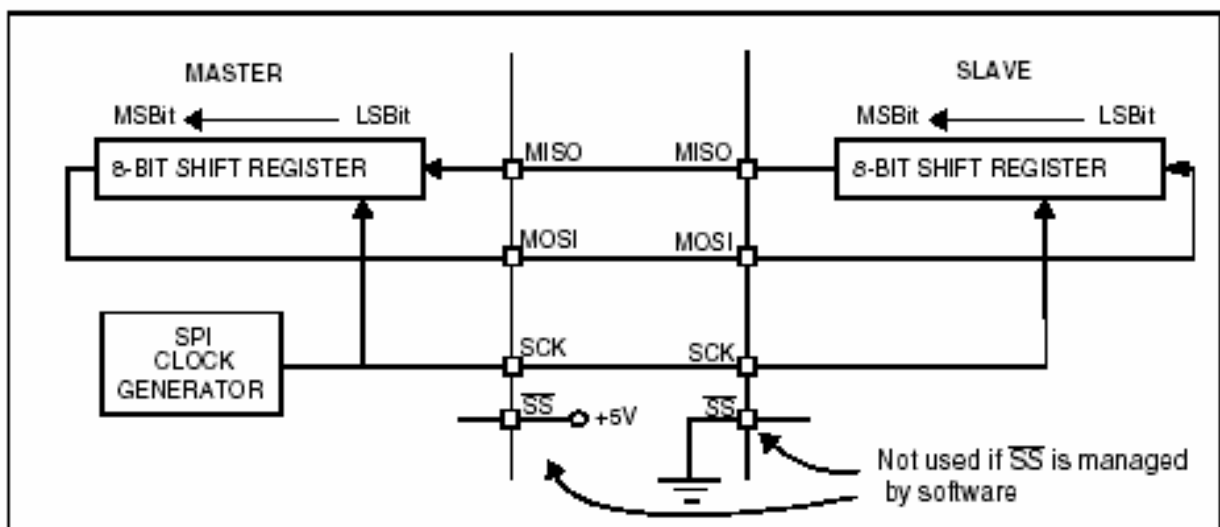

Рисунок 3.1 - Схема підключення двох ВІС МК по інтерфейсу SPI

Обмін по протоколу SPI здійснюється за допомогою 4 виводів ВІС:

- MISO (Master In / Slave Out data) – вхід даних для ведучого Master пристрою та вихід для веденого Slave пристрою;
- MOSI (Master Out / Slave In data) - вихід даних для ведучого та вхід Master пристрою для веденого Slave пристрою;
- SCK (Serial Clock out by SPI masters and input by SPI slaves) - тактові імпульси (генеруються ведучим пристроєм і є входними для веденого пристрою)
- SS (Slave select) вибір пристрою : 0 для Slave і 1 для Master пристрою.

Регістр керування SPICR (рис. 3.2) задає режим *Master /Slave*, частоту послідовного обміну, фазу та полярність імпульсів, дозвіл переривання.

Рисунок 3.2. Формат регістра керування SPI SPICR

На рис. 3.2 позначено:

Біт **SPIE** (*Serial Peripheral Interrupt Enable*)- дозвіл переривання SPI;

Біт **SPE** (*Serial Peripheral Output Enable*) - дозвіл виходу SPI;

Біт **SPR2** (*Divider Enable*) – дозвіл ділення частоти (табл. 3.3);

Біт **MSTR** (*Master Mode*)- режим *Master*;

Біт **CPOL** (*Clock Polarity*) - полярність імпульсів;

Біт **CPHA** (*Clock Phase*)- фаза імпульсів;

Біти **SPR[1:0]** (*Serial Clock Frequency*)- завдання частоти (табл. 3.3).

Таблиця 3.3 – Завдання частоти роботи SPI

Serial Clock	SPR2	SPR1	SPR0
$f_{CPU}/4$	1	0	0
$f_{CPU}/8$	0	0	0
$f_{CPU}/16$	0	0	1
$f_{CPU}/32$	1	1	0
$f_{CPU}/64$	0	1	0
$f_{CPU}/128$	0	1	1

Діаграми обміну по інтерфейсу SPI (рис. 3.4) пояснюють вибір полярності та фази тактових імпульсів.

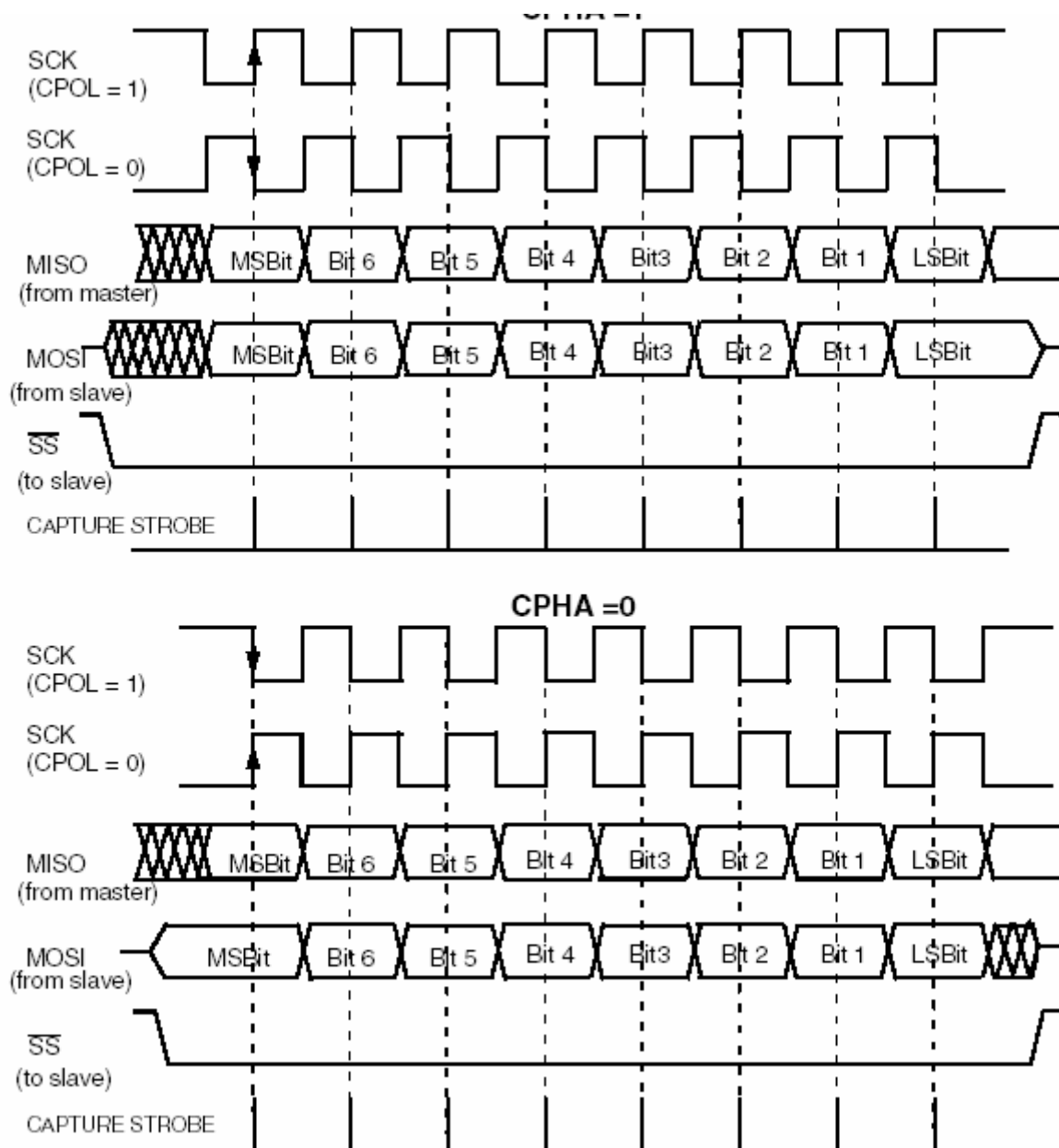

Рисунок 3.4 - Діаграми обміну по інтерфейсу SPI

Регістр керування/статусу SPICSR (рис. 3.5) містить наступні біти:

Рисунок 6.45. Формат регістра керування/ статусу SPICSR

- Біт **SPIF** (*Serial Peripheral Data Transfer Flag*) - прапорець завершення передачі;
- Біт **WCOL** (*Write Collision status*) - помилка запису - завантаження регістру даних SPI під час передавання;
- Біт **OVR** (*SPI Overrun error*) – помилка переповнення;
- Біт **MODF** (*Mode Fault flag*) - прапорець аварійного режиму;
- Біт **SOD** (*SPI Output Disable*) – вихід SPI заборонений;
- Біт **SSM** (*SS Management*) - при 0 керування від зовнішнього пристрою;
- Біт **SSI** (*SS Internal Mode*) – при 0 вибір пристрою Slave.

Приклад виконання лабораторного завдання

Завдання:

Вивести на 4-розрядний семисегментний дисплей число «1980» застосувавши для цього SPI інтерфейс.

Текст програми:

```
*****
;
;
; ІНІЦІАЛІЗАЦІЯ ПОРТІВ ST7
;
*****
init_ST7:
    clr  MCCR          ; нормальний режим
    ret

init_IO:
    ld   A, #0x00000000 ; Настроювання регістру PADDR
                          ; (настройка порту A для введення
                          ; для всіх виводів)
    ld   PADDR, A
    ld   a, #0x00001000 ; PA3 в режимі input/interrupt
    ld   PAOR, A
    ld   A, #0x00001110 ; Настроювання регістру PBDDR
                          ; (настройка порту B на виведення для
                          ; виводів 1,2,3)
    ld   PBDDR, A
    ld   A, #0x00001110 ; Настроювання регістру PBOR
                          ; (setup port's B pins 1,2,3
                          ; for push-pull output)
    ld   PBOR, A
    ret

*****
;
; ІНІЦІАЛІЗАЦІЯ SPI
;
*****
init_SPI:
    ld   A, #0x00000011 ; Настроювання регістру SPISR
                          ; (SPI status register)
    ld   SPISR, A
    ld   A, #0x01011100 ; Вмикаємо режим Master для SPI (SSM=1, SSI=1)
                          ; Настроювання регістру SPICR
                          ; (SPI control register)
                          ; SPHA=1 -- SPI дані запам'ятовуються по
                          ; задньому фронту тактового імпульсу
                          ; CPOL=1 -- вивід SCK в стані очікування
                          ; буде "1"
                          ; MSTR=1 -- режим Master. Функція виводу SCK
                          ; змінюється з режиму введення в режим виведення
                          ; та функції виводів MISO та MOSI
                          ; є зарезервованими.
                          ; SPE=1 -- Serial Peripheral Output Enable
                          ; (альтернативні функції виводів SPI активовані)
    ld   SPICR, A
    ret

*****
;
; ГОЛОВНА ПРОГРАМА ST7
;
*****
main:
    RSP          ; Скидаємо покажчик стеку
    Sim          ; Маскуємо переривання
    call init_ST7 ; Ініціалізація ST7
    call init_IO  ; Ініціалізація портів
    call init_SPI ; Ініціалізація SPI
    call MAX7219_Init ; Ініціалізація MAX7219
    call MAX7219_Clear ; Очистка дисплею
```

```

start:
    ld    A,#1                ; Вибір розряду №1
    ld    DisplayChar_Digit,A
    ld    A,#1                ; Вивід цифри „1”
    ld    DisplayChar_Character,A
    call  MAX7219_DisplayChar
    ld    A,#2                ; Вибір розряду №2
    ld    DisplayChar_Digit,A
    ld    A,#9                ; Вивід цифри „9”
    ld    DisplayChar_Character,A
    call  MAX7219_DisplayChar
    ld    A,#3                ; Вибір розряду №3
    ld    DisplayChar_Digit,A
    ld    A,#8                ; Вивід цифри „8”
    ld    DisplayChar_Character,A
    call  MAX7219_DisplayChar
    ld    A,#4                ; Вибір розряду №4
    ld    DisplayChar_Digit,A
    ld    A,#0                ; Вивід цифри „0”
    ld    DisplayChar_Character,A
    call  MAX7219_DisplayChar

    JP    start                ; зациклюємо програму
    JP    main

```

Контрольні запитання

1. Назвіть режими енергоспоживання МК ST7 в порядку зменшення споживання.
2. В чому полягає відмінність режимів холостого ходу та мікроспоживання?
3. Чим відрізняється режим зберігання енергії від режиму мікроспоживання?
4. Чим відрізняється основний режим очікування від режиму мікроспоживання?
5. Яке призначення інтерфейсу SPI МК ST7?

Лабораторна робота №4

Таймер ART мікроконтролерів ST7

Завдання:

Ініціалізувати таймер. Використовуючи таймер забезпечити блимання першого світлодіода із заданою частотою F у двох режимах: дискретному та плавному (використовуючи PWM – широтно-імпульсну модуляцію). Кнопкою A змінювати режими блимання між собою. (табл. 4.1). Кнопкою B вмикати та вимикати блимання.

Модифікувати програму, що була розроблена в лабораторній роботі №3, організувавши необхідні затримки за допомогою таймеру.

Порядок роботи з макетом:

- Вимкнути всі перемикачі в блоці перемикачів B1/S6.
- Вимкнути джампери W4 та W6.
- Увімкнути джампери W3, W5 та W7.

Таблиця 4.1. Завдання для лабораторної роботи 4

№ варіанту	Кнопка А	Кнопка В	Частота F, Гц
1.	S4	S5	1
2.	S5	S4	3
3.	S4	S5	5
4.	S5	S4	7
5.	S4	S5	10
6.	S5	S4	4
7.	S4	S5	2
8.	S5	S4	6
9.	S4	S5	12
10.	S5	S4	3

Теоретичні відомості

Таймер ART являє собою 12- бітний таймер з автоперезавантаженням

Призначений для:

- Реалізації часових затримок;
- Генерації переривань при переповненні, захопленні, порівнянні;
- Генерації 4 незалежних ШІМ сигналів.

Таймер заснований на автономному (несинхронізованому) 12-бітовому інкрементному лічильнику з вхідним автоперезавантажувальним регістром і 4-мя вихідними PWM каналами

Має 6 зовнішніх виводів:

- 4 виходи ШІМ;
- вхід АТІС (AT input capture) для функції захоплення введення;
- вхід BREAK для ШІМ (для припинення сигналу на PWM виводах).

Основні характеристики ART наступні:

- Частота лічби - 2КГц-4МГц при $f_{CPU} = 8$ МГц;
- Керування полярністю сигналів на входах і виводах;
- Масковані переривання при переповненні таймеру, при порівнянні та захопленні.

Реалізації часових затримок. При переповненні 12-бітового лічильника CNTR встановлюється прапор переповнення OVF в регістрі контролю/статусу ARTCSR, що свідчить про закінчення певного інтервалу часу. Цей інтервал можна змінювати записом коду в регістр автоперезавантаження ATR та зміною частоти лічильних імпульсів. За одиничним станом прапора переповнення OVF лічильник переходить з стану FFFh в стан коду ATR (значення автоперезавантаження).

Захоплення події. За переднім або заднім фронтом на виводі АТІС мікроконтролера вміст 12-бітного лічильника CNTR запам'ятується у регістрі АТІСР, при цьому встановлюється біт ICF та якщо переривання дозволено (біт ІСІЕ встановлений) воно генерується. Біт ICF скидається при читанні АТІСР регістра. Регістр АТІСР доступний лише для читання і він завжди містить значення н інкрементуючого лічильника, яке відповідає останньому захопленню вхідних даних. Будь-яке подальше захоплення даних забороняється, поки біт ICF виставлений.

Режим порівняння. Щоб використовувати цю функцію необхідно завантажити 12-бітне значення в регістри DCRxH і DCRxL. Коли лічильник (CNTR) досягне значення, яке зберігається в DCRxH і DCRxL регістрах, то CMPF біт в PWMxCSR встановиться в 1 і згенерує запит на переривання, якщо встановлений біт СМРІЕ дозволу переривання.

Генерація ШІМ сигналів. PWM режим дозволяє згенерувати до 4-х ШІМ сигналів. PWMx вихідні сигнали можуть бути дозволені або заборонені бітом ОЕх в регістрі PWMCR. Чотири PWM сигнали мають однакову частоту (f_{PWM}), яка задається частотою лічильника і значенням регістра ATR як:

$$f_{PWM} = f_{COUNTER} / (4096 - ATR) \quad (4.1)$$

З формули (4.1) можна зробити наступні висновки:

- Якщо $f_{COUNTER}=32$ МГц, максимальне значення $f_{PWM}=8$ МГц (значення регістру ATR = 4092), мінімальне значення - 8 КГц (значення регістру ATR = 0)
- Якщо $f_{COUNTER}=4$ МГц, максимальне значення $f_{PWM}=2$ МГц (значення регістру ATR = 4094), мінімальне значення – 1 КГц (значення регістру ATR = 0)

Функція останову (Break) активується зовнішнім сигналом BREAK на одноіменному виводі (активний рівень - 0), рис. 4.1.

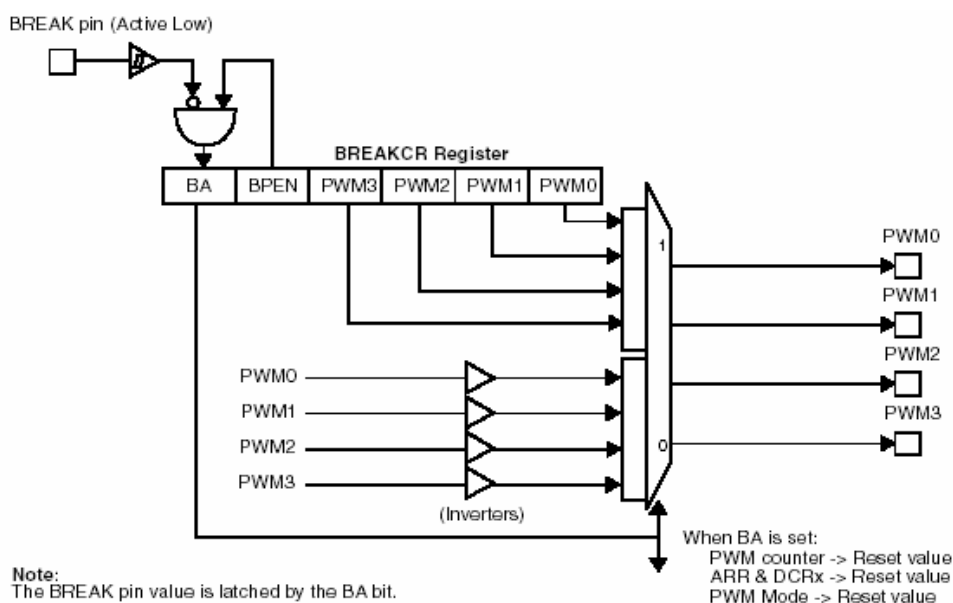

Рисунок 4.1 – Дія сигналу BREAK на ШІМ виходи

Для того, щоб використовувати BREAK вивід він повинен бути заздалегідь дозволений програмно, установкою BPEN бита в регістрі BREAKCR. Коли низький рівень визначений на BREAK виводі, то BA біт встановлюється в 1 і функція зупинки активується. Послідовність всіх 4 ШІМ припиняється, 12-бітний PWM лічильник, регістри ARR, PWMCR, DCRx і відповідні тінюві регістри встановлюються в свої початкові значення. при скиданні.

Опис регістрів таймеру.

Регістр керування/стану таймера ATCSR (AUTORELOAD TIMER CONTROL STATUS REGISTER)

Регістр допускає читання та запис. Значення скидання: 0x00 0000.

Формат регістра ATCSR подано на рис.4.2.

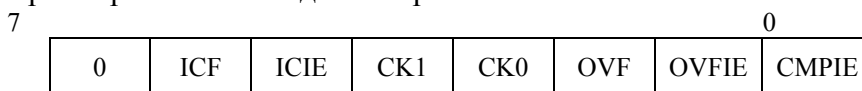

Рисунок 4.2. Формат регістра ATCSR

На рис. 4.2 позначено:

Біт ICF (*Input Capture Flag*) - прапор вхідного захоплення. Цей біт встановлюється апаратно і скидається програмно при читанні ATICR регістра (дозвіл на читання з ATICRH або ATICRL скидатиме цей прапор). Запис в цей біт не міняє його значення. Якщо ICF= 1, то вхідне захоплення виконане.

Біт ICIE (*IC Interrupt Enable*) – дозвіл IC переривання. Цей біт встановлюється і скидається програмно. Якщо біт дорівнює 0, то переривання вхідного захоплення заборонено, якщо 1- то переривання вхідного захоплення дозволено.

Біти CK[1:0] (*Counter Clock Selection*) - вибір генератора лічильника. Ці біти встановлюються і скидаються програмно і скидаються апаратно після сигналу RESET. Вони визначають частоту генератора лічильника (табл.4.3). Зміна вступає в дію після переповнення.

Біт OVF (*Overflow Flag*) - прапор переповнення. Цей біт встановлюється апаратно і скидається програмно при читанні TCSR регістра. Він відображає перехід стану лічильника з FFFh в ATR значення (автоперезавантаження). Якщо біт дорівнює 0, то переповнення лічильника не відбулося., якщо 1 – то відбулося.

Таблиця 4.3. Вибір генератора лічильника

Вибір генератора лічильника	CK1	CK0
Викл.	0	0
$f_{L\text{TIMER}}$ (період 1мс при $f_{\text{cpu}}=8$ МГц)	0	1
f_{cpu}	1	0
32 МГц	1	1

Біт OVFIE (*Overflow Interrupt Enable*) – дозвіл переривання від переповнення. Цей біт встановлюється/скидається програмно і скидається апаратно після сигналу RESET. Якщо біт дорівнює 0, то OVF переривання відключене, якщо – 1, то OVF переривання дозволене.

Біт CMPIE (*Compare Interrupt Enable*) - дозвіл переривання захоплення. Цей біт встановлюється/скидається програмно і скидається апаратно після сигналу RESET. Якщо біт дорівнює 0, то OVF переривання заборонено, якщо – 1, то OVF переривання дозволено.

Старший регістр лічильника CNTRH (COUNTER REGISTER HIGH)

Регістр допускає тільки читання. Значення скидання: 0000 0000.

Формат регістра CNTRH подано на рис.4.4.

0	0	0	0	CNTR 11	CNTR 10	CNTR 9	CNTR 8
---	---	---	---	------------	------------	-----------	-----------

Рисунок 4.4 Формат регістра CNTRH

Молодший регістр лічильника CNTRL (COUNTER REGISTER LOW).

Регістр допускає тільки читання. Значення скидання: 0000 0000.

Формат регістра CNTRL подано на рис.4.5.

7							0
CNTR 7	CNTR 6	CNTR 5	CNTR 4	CNTR 3	CNTR 2	CNTR 1	CNTR 0

Рисунок 4.5. Формат регістра CNTRL

Біти CNTR [11:0] (*Counter Value*) – значення лічильника. Лічильник інкрементується з кожним тактовим імпульсом, як тільки генератор лічильника вибраний (див. табл. 4.32). Для зчитування значення лічильника використовують дві послідовні операції читання. При переповненні лічильника в нього заноситься значення ATR регістра.

Автоперезавантажувальний регістр ATRH (AUTORELOAD REGISTER HIGH)

Регістр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000.

Формат регістра ATRH подано на рис.4.6.

Автоперезавантажувальний регістр ATRL (AUTORELOAD REGISTER LOW)

Регістр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000.

Формат регістра ATRL подано на рис.4.7.

15				8			
0	0	0	0	ATR 11	ATR 10	ATR 9	ATR 8

Рисунок 4.6. Формат регістра ATRH

7							0
ATR 7	ATR 6	ATR 5	ATR 4	ATR 3	ATR 2	ATR 1	ATR 0

Рисунок 4.7 . Формат регістра ATRL

Біти ATR [11:0] (*Autoreload Register*) – значення автоперезавантажувального регістру. Значення ATR автоматично завантажується в інкрементуючий лічильник CNTR при його переповненні OVF. В режимі ШІМ значення регістра ATR використовується для завдання частоти вихідного сигналу з ШІМ (див. (4.1)).

Регістр керування виводом PWM PWMCR (PWM OUTPUT CONTROL REGISTER)

Регістр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000 .

Формат регістра PWMCR подано на рис.4.8.

7							0
0	OE3	0	OE2	0	OE1	0	OE0

Рисунок 4.8 Формат регістра PWMCR

Біти OE [3:0] (*PWMx output enable*) – дозвіл виводу PWMx - встановлюються і скидаються програмно, а так же скидаються апаратно після сигналу RESET. Якщо біт дорівнює 0, то вивід PWM заборонено, якщо – 1, то дозволено.

PWMx реєстр керування/стану PWMx PWMxCSR (CONTROL STATUS REGISTER)

Реєстр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000.
Формат реєстра **PWMxCSR** подано на рис.4.9.

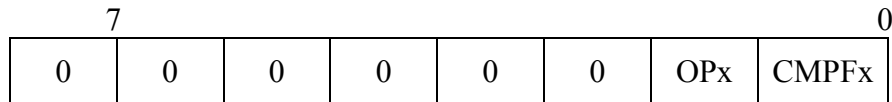

Рисунок 4.9 Формат реєстра PWMxCSR

Біт OPx PWMx (*PWMx Output Polarity*) визначає полярність вихідного сигналу.

Біт CMPFx (*PWMx Compare Flag*). Цей біт встановлюється апаратно і скидається програмно при читанні PWMxCSR реєстра. Він дорівнює 1, якщо значення інкрементуючого лічильника співпадає із значенням в реєстрі DCRx.

Реєстр керування зупинкою BREAKCR (BREAK CONTROL REGISTER)

Реєстр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000.
Формат реєстра **BREAKCR** подано на рис.4.10.

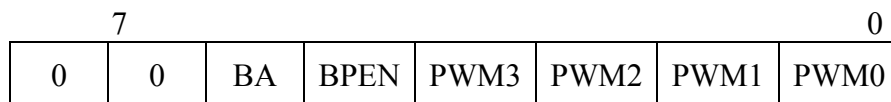

Рисунок 4.10. Формат реєстра **BREAKCR**

На рис. 4.10 позначено:

Біт BA (*Break Active*) - зупинка дозволена. Цей біт встановлюється/скидається програмно, скидається апаратно після сигналу RESET і встановлюється апаратно, коли на виводі BREAK присутній нульовий рівень сигналу. Дію біта BA див. також на рис. 4.1.

Біт BPEN (*Break Pin Enable*) – дозвіл виводу BREAK. Цей біт встановлюється/скидається програмно і скидається апаратно після сигналу RESET. Якщо біт дорівнює 0, то вивід BREAK заборонено, якщо – 1, то дозволено.

Біти PWM [3:0] (*Break Pattern*) – BREAK шаблон. Ці біти встановлюються/скидаються програмно і скидаються апаратно після сигналу RESET. Вони використовуються для переведення 4-х PWMx вихідних сигналів в стабільний стан, коли функція BREAK активна.

Старший PWMx реєстр робочого циклу PWMx DCRxH (DUTY CYCLE REGISTER HIGH)

Реєстр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000.
Формат реєстра DCRxH подано на рис.4.11.

Рисунок 4.11 Формат реєстра DCRxH

Молодший PWMx реєстр робочого циклу PWMx DCRxL (DUTY CYCLE REGISTER LOW)

Реєстр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0000.
Формат реєстра DCRxL подано на рис.4.12

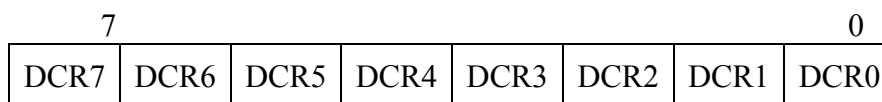

Рисунок 4.12. Формат регістра DCRxL

Біти DCR [11:0] (*PWMx Duty Cycle Value*) задають значення робочого циклу. У PWM режимі (OEx = 1 в регістрі PWMCR) DCR [11:0] біти визначають скважність вихідного сигналу ШІМ. У режимі порівняння, вони визначають значення, яке порівнюватиметься з 12-бітним значенням інкрементуючого лічильника.

Формування імпульсів з ШІМ пояснюється рис. 4.13.

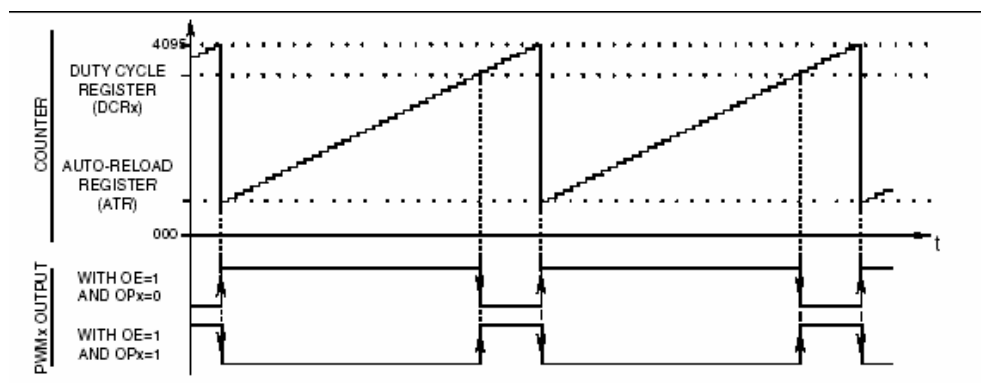

Рисунок 4.13. Формування ШІМ сигналів

Старший регістр вхідного захоплення ATICRH (INPUT CAPTURE REGISTER HIGH)

Регістр допускає тільки читання. Значення скидання: 0000 0000.

Формат регістра ATICRH подано на рис.4.14

Рисунок 4.14 Формат регістра ATICRH

Молодший регістр вхідного захоплення ATICRL (INPUT CAPTURE REGISTER LOW)

Регістр допускає тільки читання. Значення скидання: 0000 0000.

Формат регістра ATICRL подано на рис.4.15.

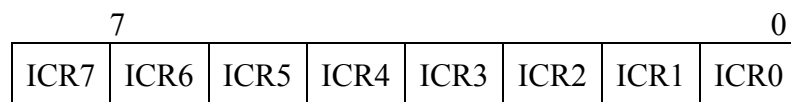

Рисунок 4.15 Формат регістра ATICRL

Біти ICR [11:0] (*Input Capture Data*) - дані вхідного захоплення. Регістр ATICR містить захоплене значення 12-бітного CNTR регістра, тобто значення на момент появи переднього або заднього фронтів на виводі ATIC. Захоплення може бути виконано тільки тоді, коли прапор ICF скинутий.

Регістр керування передачею TRANCER (TRANSFER CONTROL REGISTER)

Регістр допускає читання та запис. Значення скидання: 0000 0001.

Формат регістра TRANCR подано на рис.4.16.

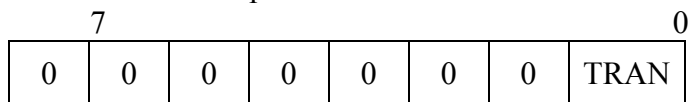

Рисунок 4.16 Формат регістра TRANCR

Біт TRAN (*Transfer enable*) - дозвіл перезапису DCRx у тінювий регістр після переповнення. Цей біт встановлюється/скидається програмно, скидається апаратно після кожної закінченої передачі і встановлюється апаратно після скидання RESET.

Приклад виконання лабораторного завдання

Завдання:

За допомогою ШІМ керувати швидкістю обертання ротора двигуна. Початкова швидкість дорівнює 0, швидкість збільшувати рівними кроками після кожного натискання кнопки S4. Після кожного збільшення швидкості вводити затримку в 0,5 сек.

Текст програми:

```

;*****
;
; МІСЦЕ ДЛЯ ОГЛОШЕННЯ ЗМІННИХ
;
;*****
var    ds.b 1

;*****
;
; ІНІЦІАЛІЗАЦІЯ ПОРТІВ ST7
;
;*****
init_ST7:
    clr    MCCR          ; нормальний режим
    ret

init_IO:
    ld     A, #00001100  ; Настроювання регістру PADDR
                    ; (вивід PWM0 – вивід PA2)
    ld     PADDR, A
    ld     A, #00001100  ; PA2 та PA3 в режимі виведення push-pull
    ld     PAOR, A
    ret

;*****
;
; PWM
;
;*****
pwm_init:
    bset   ATCSR, #0      ; активуємо CMPF переривання для виводу з
                    ; порівнянням (output-compare)
    clr    PWMCR          ; скидання регістру Output PWM
    bset   PWMCR, #0      ; вибір вихідного сигналу PWM0
    ret

pwm:
    ld     A, #0
    ld     DCR0L, A      ; вміст регістру A записуємо в DCR0L
                    ; (нижній регістр таймеру каналу PWM0)
    ld     A, var        ; вміст змінної „var” записуємо в DCR0H
                    ; (верхній регістр таймеру каналу PWM0)
    srl   A               ; Зсуваємо вліво 4 рази
    srl   A

```

```

    srl    A
    srl    A
    ld     DCR0H,A          ; Шпаруватість керується чотирма лівими бітами
                          ; регістру DCR0H (від 0 до $FF)

    ;bset ATCSR,#3         ; fCounterClock = fLTIMER (%00000011) 1ms@8MHZ
    bset  ATCSR,#4         ; fCounterClock = fCPU (8MHZ)

    ld     A,#1            ; Завантажуємо число „1” до регістру A
    ld     TRANCRA,A       ; вмикаємо автозавантаження
                          ; Інвертуємо полярність PWM0
    ld     A, #%00000001   ; шляхом встановлення біту 0 регістру TRANCRA в 1
    ld     PWM0CSR,A       ; визиваємо переривання CMP для порівняння

    ret

; Підпрограма затримки
delay:
    ; 256*(256*(3+4)+3+3+2)+3+4+2+5+4+6 ≈ 0,5 сек
    push  x
    push  y
    ld    x, #$ff
dec_2:
    ld    y, #$ff
dec_1:
    dec  y
    JRNE dec_1
    dec  x
    JRNE dec_2
    pop  y
    pop  x
    ret

;*****
;
; ГОЛОВНА ПРОГРАМА ST7
;
;*****
main:
    RSP          ; Скидаємо покажчик стеку
    sim         ; Маскуємо переривання
    call init_ST7 ; Ініціалізація ST7
    call init_IO  ; Ініціалізація портів
    call pwm_init ; Ініціалізація таймеру, настройка PWM0 (ШИМ)

    ld  A, #%00000000 ; Задаємо стартову шпаруватість

start:
    ld  var, A

    call pwm          ; Налаштовуємо PWM0 на нову шпаруватість

    btjt PADR,#3, start ; Якщо натиснута клавіша S4 не стрибати на start
    ld  A, var
    add A, #%00001111 ; Збільшуємо шпаруватість на 0F
    ld  var, A
    call delay        ; Вводимо затримку на 0,5 сек

    JP  start        ; зациклюємо програму
    JP  main

```

Контрольні запитання

1. Назвіть призначення та склад ART таймеру
2. Як залучити до роботи сторожовий таймер МК ST7?
3. Поясніть функцію останову ШІМ сигналів.
4. Поясніть принцип формування ШІМ сигналів
5. Назвіть призначення та склад LITE таймеру.

Лабораторна робота №5

АЦП мікроконтролерів ST7

Завдання:

Ініціалізувати АЦП. Забезпечити вимірювання напруги на потенціометрі R20, що підключено до лінії порту PB0. Використовувати вимірне відносне значення напруги у спосіб, вказаний варіанті.

Порядок роботи з макетом:

- Увімкнути всі, крім 3-го, перемикачі в блоці перемикачів B1/S4.
- Вимкнути джампери W4 та W7.
- Увімкнути джампери W3, W5 та W4.

Таблиця 5.1. - Способи використання вимірюного значення напруги:

Режим	Опис
1.	Вимірне значення напруги пропорційно перерахувати в ціле число від 1 до 8. Засвічувати світлодіод, номер якого відповідає розрахованому числу.
2.	Вимірне значення напруги пропорційно перерахувати в ціле число від 1 до 8. Засвічувати всі світлодіоди від першого до світлодіода, номер якого відповідає розрахованому числу включно.
3.	Забезпечити блимання одного з розрядів дисплею. Кнопкою S5 переміщувати блимання на сусідній розряд праворуч та по колу. Вимірне значення напруги пропорційно перерахувати в ціле число від 0 до 9. Вивести розраховане число в розряд, що блимає.
4.	Керувати швидкістю обертання електричного двигуна. Задавати швидкість обертання на основі вимірюного значення напруги.
5.	Вимірне значення напруги пропорційно перерахувати в число від 0.0 до 5.0 з точністю до десятих. Вивести розраховане число на світлодіодний дисплей.
6.	Вивести на світлодіодний дисплей довільне число. Після натискання кнопки S5 почати на одиницю збільшувати число на дисплеї зі швидкістю, що залежить від вимірюного значення напруги. Після повторного натискання кнопки B зупинити збільшення числа.
7.	Вивести на світлодіодний дисплей довільне число. Після натискання кнопки S5 почати на одиницю змінювати число на дисплеї зі швидкістю, що залежить від вимірюного значення напруги. Якщо вимірне значення напруги менше від половини максимально можливого значення, то число зменшувати, а якщо більше — збільшувати. Після повторного натискання кнопки B зупинити збільшення числа.
8.	Організувати смугу прокрутки послідовності 16-значних цифр. Напрямок прокрутки змінювати кнопкою S5. Швидкість прокрутки залежить від вимірюного значення напруги.

Таблиця 5.1. Завдання для лабораторної роботи 5

№ варіанту	Спосіб керування
1.	1, 3
2.	2, 4
3.	1, 5
4.	2, 6
5.	1, 7
6.	2, 8
7.	1, 3
8.	2, 4
9.	1, 5
10.	2, 6

Теоретичні відомості

Аналого-цифровий перетворювач являє собою семиканальний 10-розрядний АЦП послідовного наближення. Структурна схема АЦП наведена на рис.5.1.

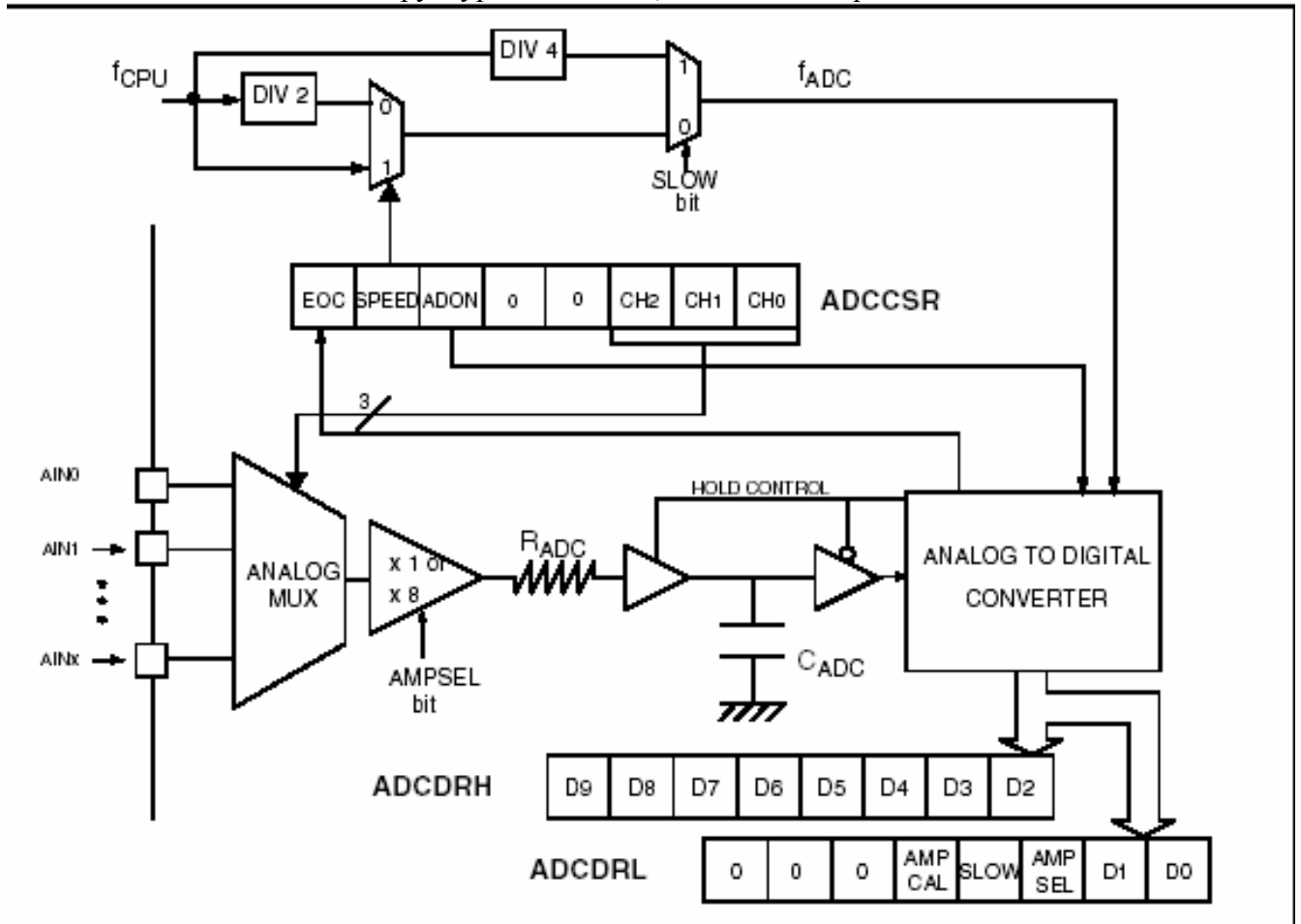

Рисунок 5.1 - Структурна схема АЦП

Схема містить: аналогово-цифровий перетворювач, аналоговий мультиплексор, вхідний підсилювач з регульованим коефіцієнтом підсилення (x1 або x8) та регістри даних ADCDRH, ADCDRL та керування/статусу ADCCSR.

Регістр ADCDRH зберігає старші біти результату аналогового перетворення D[9:2], регістр ADCDRL - два молодших біта D[1:0] та крім того, наступні керуючі біти:

AMPCAL Amplifier Calibration Bit – калібровка підсилювача. При 1 режим калібровки, при цьому вхідна напруга підсилювача встановлюється на нульовому рівні.

SLOW Slow mode – повільний режим.

AMPSEL Amplifier Selection Bit – біт виборки підсилювача (вибору коефіцієнту підсилення 1 або 8, див. рис. 4.46). При AMPSEL=1 діапазон вхідної напруги становить від 0 до $U_{CC}/8$, тобто при $U_{CC}=5$ В, від 0 до 430 мВ. При цьому роздільна здатність дорівнює 0,6 мВ (еквівалент 13-го розряду). При AMPSEL=0 діапазон вхідної напруги становить від 0 до U_{CC} .

Біти SLOW і біт SPEED регістру ADCCSR задають частоту роботи АЦП згідно табл.5.3.

Таблиця 5.3 – Вибір частоти АЦП перетворення

f_{ADC}	SLOW	SPEED
$f_{CPU}/2$	0	0
f_{CPU}	0	1
$f_{CPU}/4$	1	x

Регістр керування/статусу ADCCSR (див. рис. 3.1) містить наступні біти:

Біт *EOC (End of Conversion)* – встановлюється в 1 по закінченню аналогово-цифрового перетворення

Біт *SPEED (ADC clock selection)* – цей біт сумісно з бітом SLOW задають частоту роботи АЦП згідно табл.5.3.

Біт *ADON (A/D Converter on)* – запуск АЦП

Біти *CH[2:0] Channel Selection* – задають канал АЦП згідно з табл. 5.4.

Таблиця 5.4– Вибір каналу АЦП

Вивід* МК	CH2	CH1	CH0
AIN0	0	0	0
AIN1	0	0	1
AIN2	0	1	0
AIN3	0	1	1
AIN4	1	0	0
AIN5	1	0	1
AIN6	1	1	0

Приклад 5.1. Написати програму для ініціалізації АЦП для введення аналогового сигналу по лінії PB0

Для цього необхідно лінію порту PB0 запрограмувати для введення у високоімпеденсний стан (00) та обрати канал АЦП (000):

Init_ADC:

```

call    init_portB      ;ініціалізація порту B
ld      A,#%00000000    ; Вибір AIN0 (PB0) скиданням CH0=CH1=CH2
ld      ADCCSR,A
ret

```

Приклад 5.2 Введення даних з АЦП (8-розрядного)

Read_ADC:

```

bset    ADCCSR,#5      ; Запуск АЦП
cont:                                       ;Очікування закінчення перетворення
ld      A,ADCCSR
and     A,#$80
jreq    cont
bres    ADCCSR,#5      ; Зупинка АЦП встановленням біта 5 (ADON)
                               регістра ADCCSR

```



```

ld      A,ADCDRH      ; Зчитування молодшого байту результату АЦП
ld      var,A         ; запис у комірку var
ret

```

Приклад виконання лабораторного завдання

Завдання:

Вимірювати напругу на потенціометрі R20. На основі виміряного значення напруги змінювати яскравість світлодіода №4. Керувати яскравістю за допомогою ШІМ.

Текст програми:

```

;*****
;
; МІСЦЕ ДЛЯ ОГолошення змінних
;*****
var    ds.b 1

;*****
;
; ІНІЦІАЛІЗАЦІЯ ПОРТІВ ST7
;*****
init_ST7:
    clr  MCCSR          ; нормальний режим
    ret

init_IO:
    ld   A,#%00010000   ; Настроювання регістру PADDR
                        ; (вивід PWM2 – вивід PA4, світлодіод №4)
    ld   PADDR,A
    ld   A,#%00010000   ; PA4 в режимі виведення push-pull
    ld   PAOR,A
    ld   PBDDR,A        ; PB0 в режимі floating input
    ld   PBOR,A
    ret

;*****
;
; PWM
;*****
pwm_init:
    bset ATCSR,#0       ; активуємо CMPF переривання для виводу з
                        ; порівнянням (output-compare)
    clr  PWMCR
    bset PWMCR, #4      ; вибір вихідного сигналу PWM2
    ret

pwm:
    ld   A,#0
    ld   DCR2L,A        ; вміст регістру A записуємо в DCR2L
                        ; (нижній регістр таймеру каналу PWM2)
    ld   A,var
                        ; вміст змінної „var” записуємо в DCR2H
                        ; (верхній регістр таймеру каналу PWM2)
    srl  A
                        ; Зсуваємо вліво 4 рази
    srl  A
    srl  A
    srl  A
    ld   DCR2H,A        ; Шпаруватість керується чотирма лівими бітами
                        ; регістру DCR2H (від 0 до $FF)

    bset ATCSR,#3       ; fCounterClock = fTIMER (%00000011) 1ms@8MHz
    bset ATCSR,#4       ; fCounterClock = fCPU (8MHz)

    ld   A,#1           ; Завантажуємо число „1” до регістру A

```

```

ld   TRANCRA,A           ; інвертуємо полярність PWM2
ld   A,#%00000001       ; шляхом встановлення біту 0 регістру TRANCRA в 1
ld   PWM2CSR,A          ; визиваємо переривання CMP для порівняння

ret

;*****
;
; ПІДПРОГРАМИ РОБОТИ З АЦП
;
;*****
; - Підпрограма ініціалізації АЦП та налаштування регістру ADCSR
select_CH:
ld   A,#%00000000       ; Вибір AIN0 (PB0) скиданням CH0=CH1=CH2
; Цей канал обрано тому, що до нього (PB0) під'єднано потенціометр
; Вивід PB0 повинен бути налаштований на високоімпедансний стан
; (floating input)
ld   ADCCSR,A           ; завантажуюємо %00000000 в регістр
ret

; - Запуск процесу вимірювання аналогового сигналу з потенціометра
process_adc:
bset ADCCSR,#5          ; Один раз запустити
                           ; аналогово-цифрове перетворення
cont:
ld   A,ADCCSR           ; завантажити вміст ADCCSR до регістру "A"
and  A,#$80             ; оператор "And" дозволяє перевірити:
                           ; Чи закінчився процес перетворення?
jreq cont               ; Якщо ні, то це означає, що біт «ОЕС» ще
                           ; не дорівнює 1
; Біт №7 регістру ADCCSR має назву "ОЕС"
bres ADCCSR,#5         ; Зупинити АЦП шляхом встановлення біту №5
                           ; регістру ADCCSR в 1
; Біт №5 регістру ADCCSR має назву „ADON”
; Починаємо читати результат аналогово-цифрового перетворення
ld   A,ADCDRH          ; Завантажуємо вміст старшого (верхнього)
                           ; регістру АЦП до регістру А
; "var" – це заздалегідь оголошена змінна, що зберігається в RAM0
ld   var,A              ; змінна „var” тепер містить результат
                           ; аналогово-цифрового перетворення
ret

;*****
;
; ГОЛОВНА ПРОГРАМА ST7
;
;*****
main:
RSP                ; Скидаємо покажчик стеку
sim                ; Маскуємо переривання
call init_ST7     ; Ініціалізація ST7
call init_IO      ; Ініціалізація портів
call pwm_init     ; Ініціалізація таймеру, настройка PWM2 (ШИМ)
call select_CH    ; Обираємо канал АЦП №0

start:
call process_adc  ; вимірюємо напругу на потенціометрі R20

call pwm          ; Налаштовуємо PWM2 на нову шпаруватість

JP  start        ; зациклюємо програму
JP  main

```

Контрольні запитання

1. Дайте характеристику АЦП МК ST7.
2. Який принцип перетворення реалізовано в АЦП МК ST7
3. Скільки входів має АЦП? Як вони обираються?
4. Поясніть призначення підсилювача з регульованим коефіцієнтом підсилення?
5. Як визначається роздільна здатність АЦП у різних режимах підсилення?

Додаток А

Відлагодження програм у середовище ST7 Visual Develop

Середовище ST7 Visual Develop використовується для віртуальної відладки програм для мікроконтролерів ST7. Відладка відбувається з використанням спеціального емулятора мікроконтролера.

Необхідні кроки підготовки до роботи:

1. Створити структуру каталогів для зберігання файлів проектів.
2. Встановити програмне забезпечення STVD7.
3. Під'єднати та перевірити інтерфейс inDART-STX.
4. Запустити середовище STVD7 та створити новий робочий простір.
5. Створити новий проект.
6. Додати файли до проекту.

Детально опишемо кожен із кроків.

Створення структури каталогів

Рекомендується зберігати файли лабораторних робіт таким чином, щоби файли кожної з робіт знаходилися в окремих каталогах. Приклад наведено нижче:

C:\MCU_ST7Lite2\	LabWork_1\ LabWork_2\ ... LabWork_N\
------------------	---

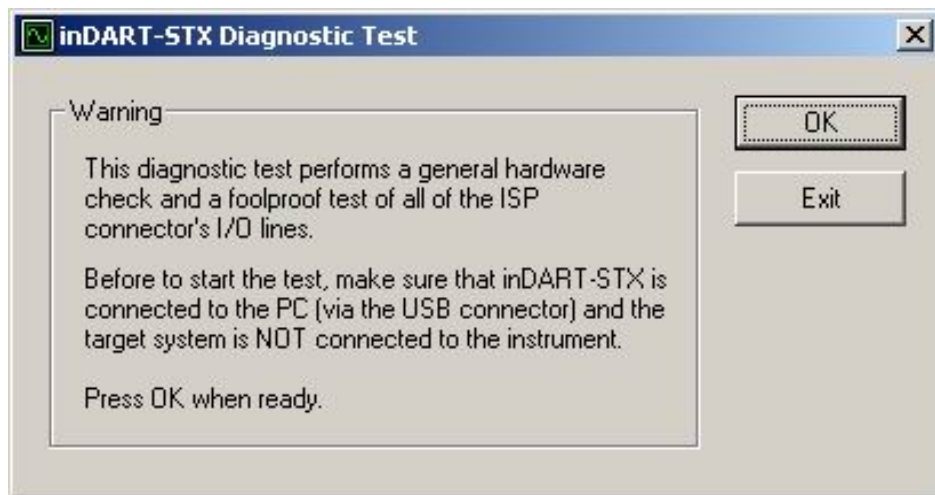
Встановлення програмного забезпечення

Перед початком робіт необхідно встановити програмне забезпечення:

- Першим потрібно встановити пакет: “st7_toolset.exe”
- Другим потрібно встановити пакет: “st7 2006.exe”

Під'єднання та перевірка inDART-STX

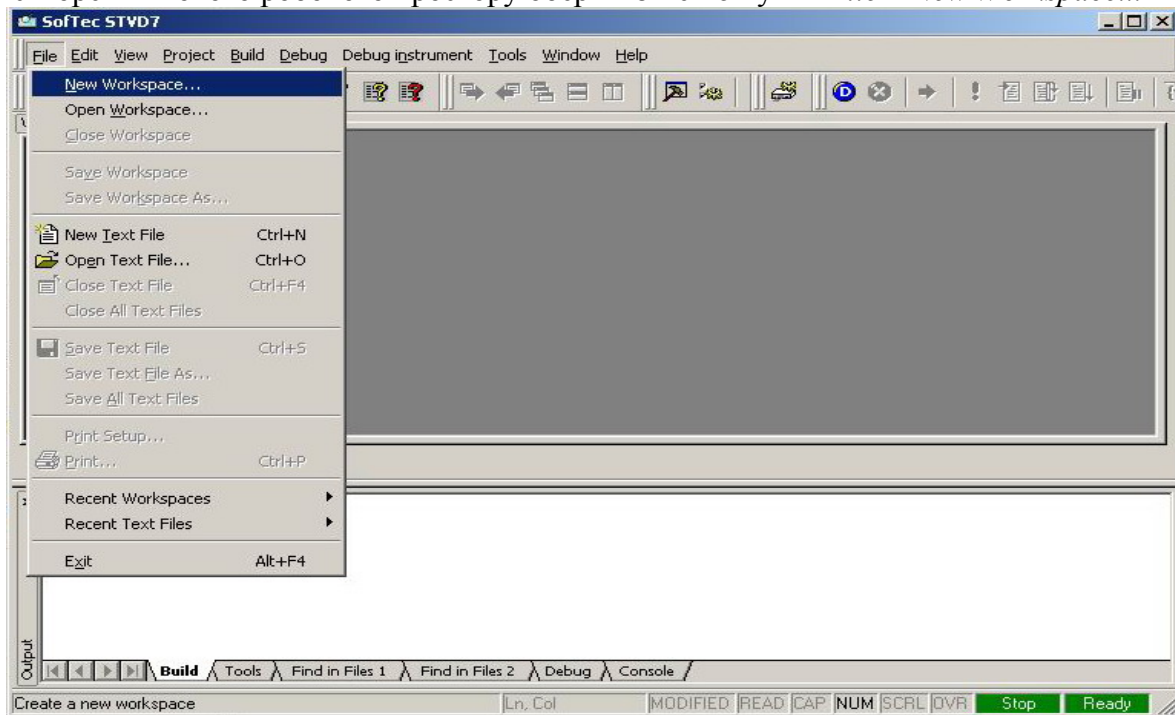
Перед початком робіт необхідно під'єднати та перевірити працездатність inDART-STX за допомогою *inDART-STX Diagnostic Test* (плата ST7 на цьому етапі повинна бути від'єднаною)

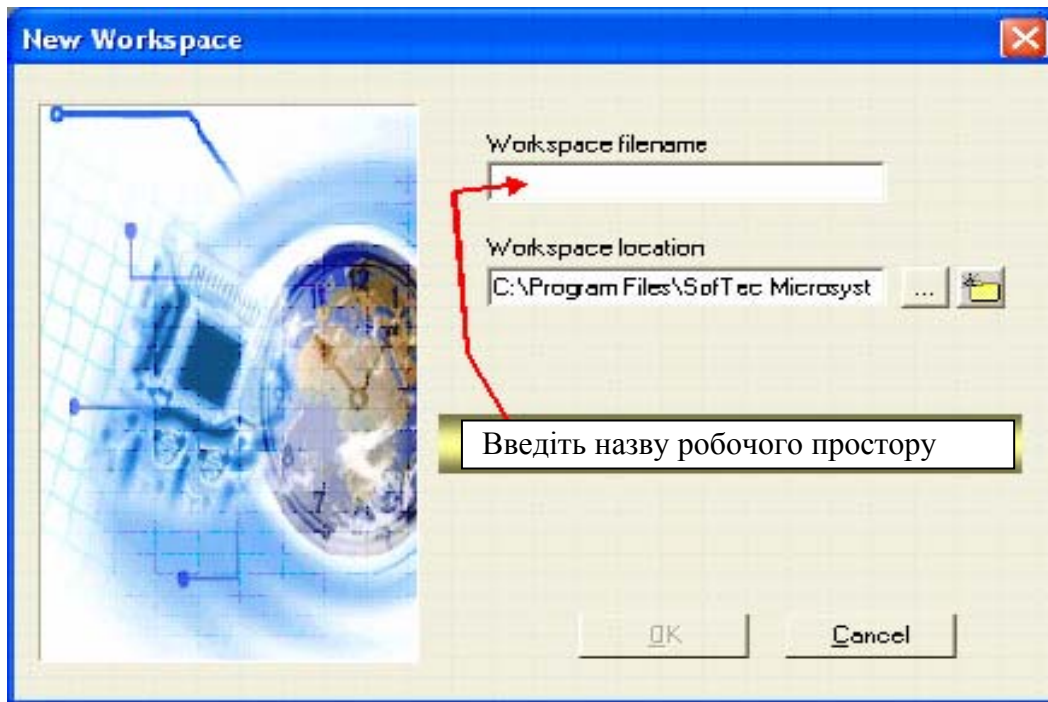
Вікно програми *inDART-STX Diagnostic Test*

Створення нового робочого простору

Для створення нового робочого простору оберіть з меню пункт *File->New Workspace...*

Введіть назву на оберіть каталог для зберігання файлів робочого простору

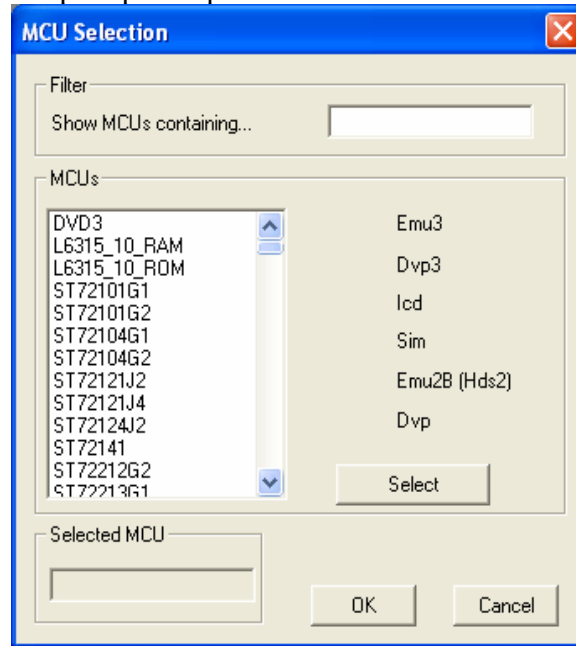

Створення нового проекту

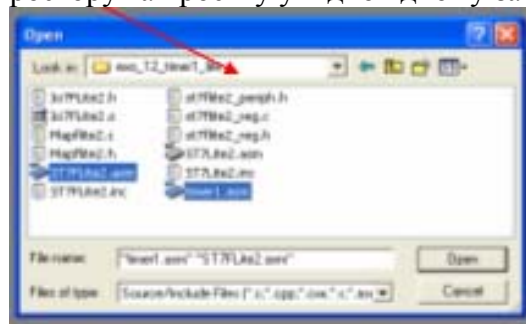
Введіть назву на оберіть каталог для зберігання файлів проекту

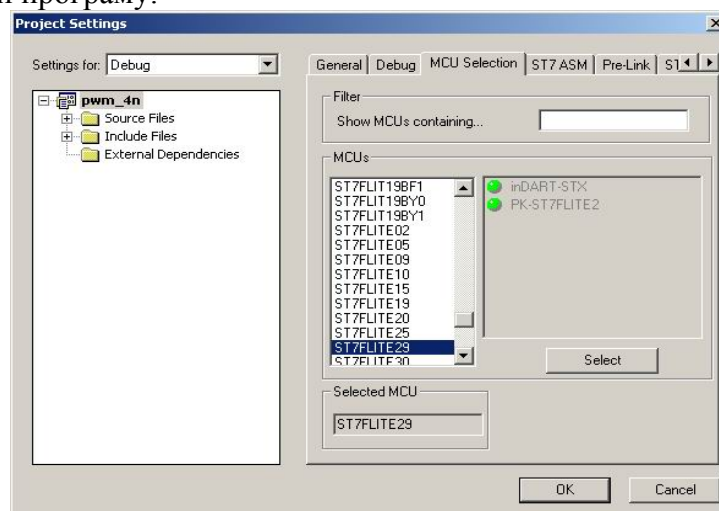
У якості цільового мікроконтролера оберіть **ST7FLite29**:

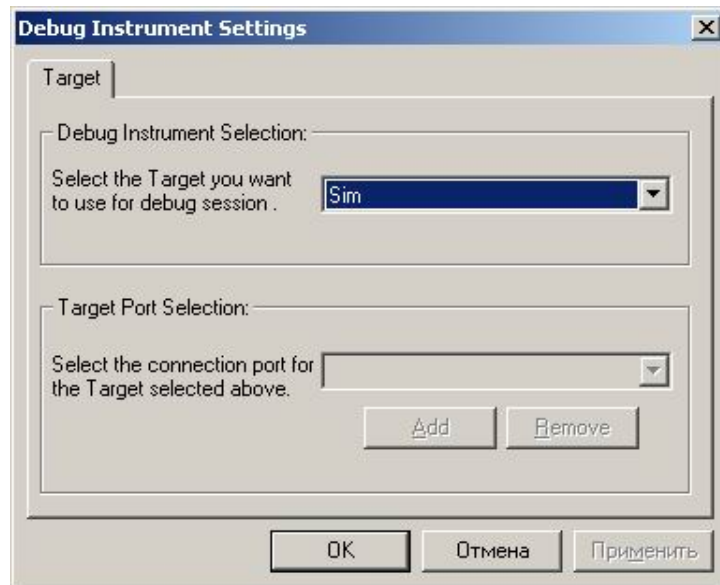
Запишіть файли робочого простору та проекту у відповідному завчасно створеному каталозі.

Оберіть у меню *Project->Settings...* (закладка *MCU Selection*), мікро контролер, для якого планується написати програму.

Для роботи з емулятором мікроконтролера необхідно обрати у якості “Цілі” (*Target*) емулятор (*Sim*) в меню *Debug Instruments -> Target settings...*:

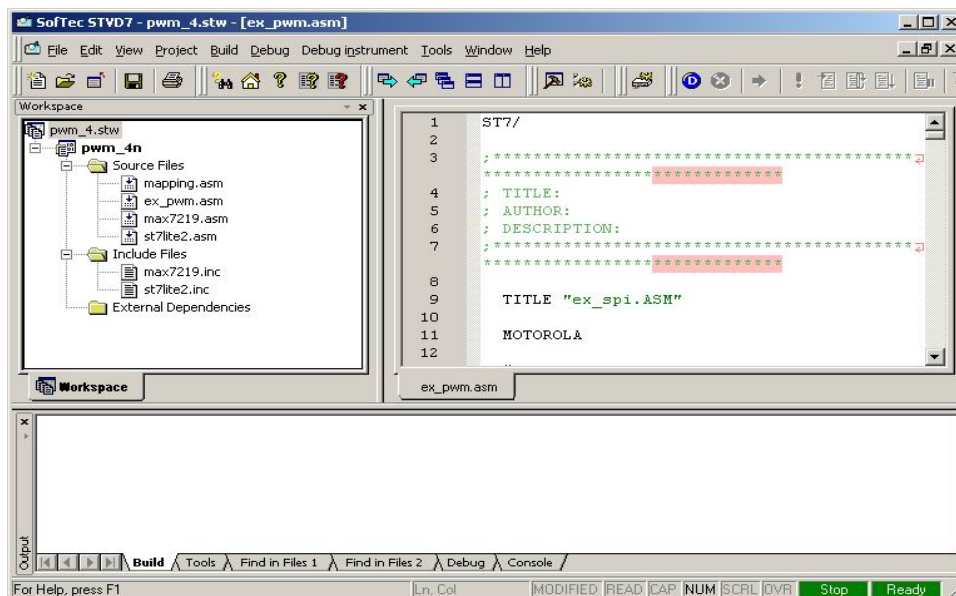
Додавання файлів до проекту

Перед початком розробки необхідно спочатку скопіювати до папки з проектом та додати файли до проекту в STVD7 (можна також використати шаблон робочого простору):

- mapping.asm – копіювати не треба, створюється автоматично
- st7lite.asm
- max7219.asm – для роботи з індикатором по SPI
- template.asm – основний файл проекту, заготовка (змінити ім'я на відповідне лабораторній роботі)

Заголовочні файли:

- st7lite.inc
- max7219.inc

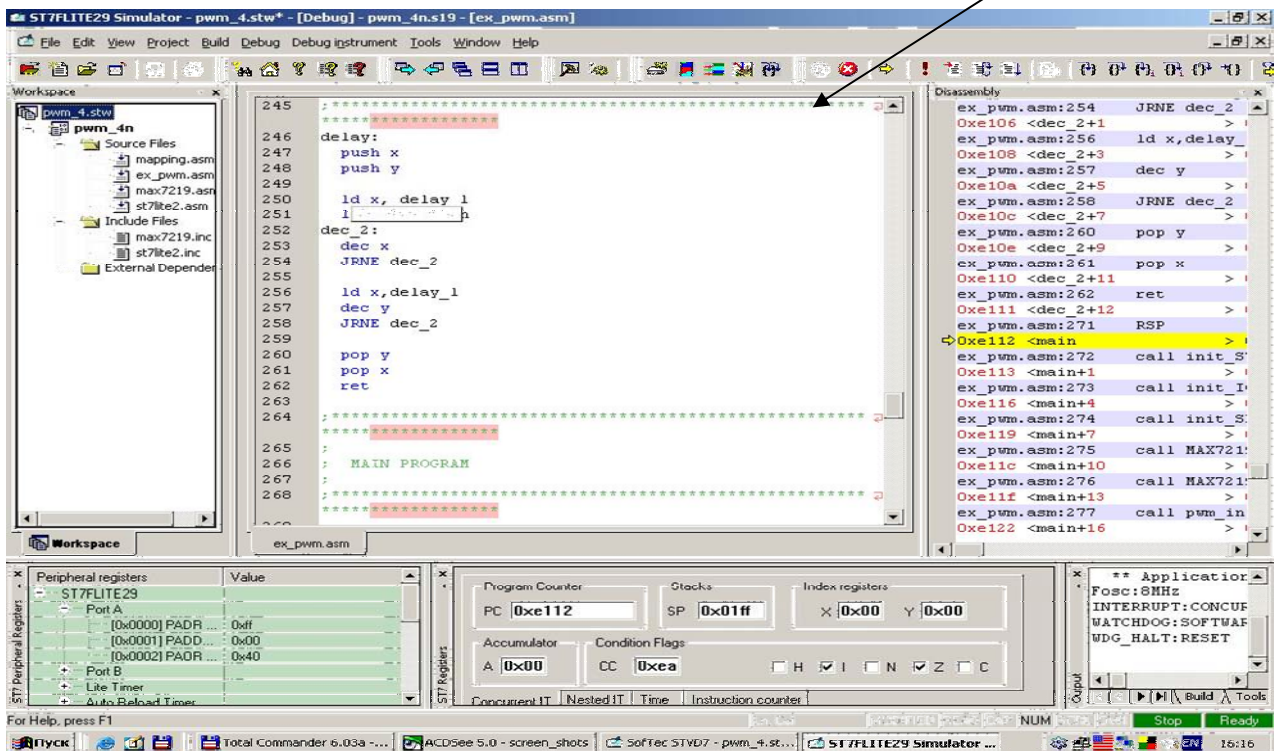

Вікно програми STVD7. Перелік файлів проекту зверху зліва.

Відладка проекту

Для увімкнення відладки потрібно натиснути відповідну кнопку на панелі інструментів (див. рис. нижче).

Включення відладки

Вікно програми STVD7. Режим відладки.

Для виконання наступного кроку програми натискайте кнопку F10 на клавіатурі.

Апаратна відладка програми

Середовище SofTec STVD7 повністю повторює інтерфейс від ST7 Visual Develop (STVD7)

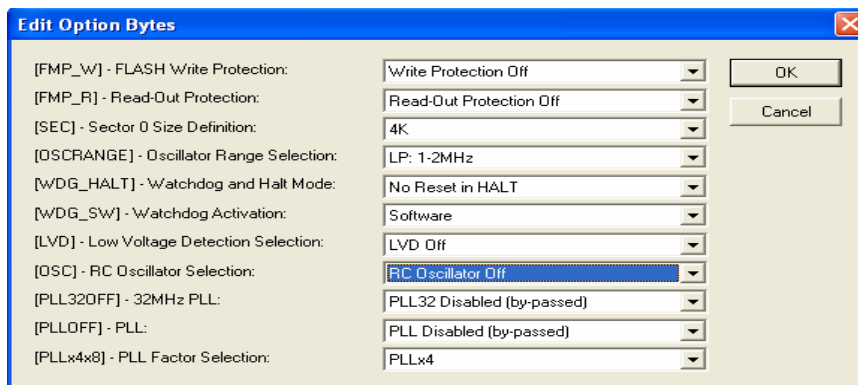
- Файли робочого простору цих пакетів сумісні.
- Призначення середовища – апаратна відладка програми.

Увага!!! Перед роботою з SofTec STVD7:

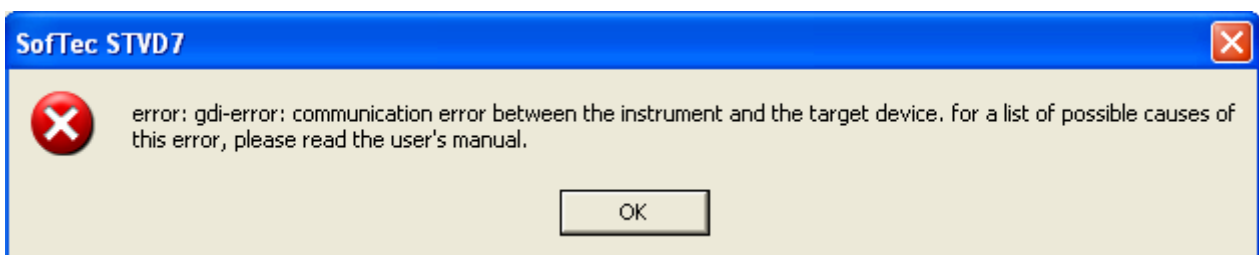
В програмній середі STVD7 for InDart-STX натиснути піктограму *Start Debugging*. Потім в меню *Debug Instrument* пункт *MCU Configuration*, далі пункт *Set Option Bytes*.

Для запобігання збоєм зв'язку мікроконтролера з відладчиком пункт байта опцій *RC Oscillator Selection* повинен бути встановленим у стан **RC Oscillator On** (див. рис. нижче).

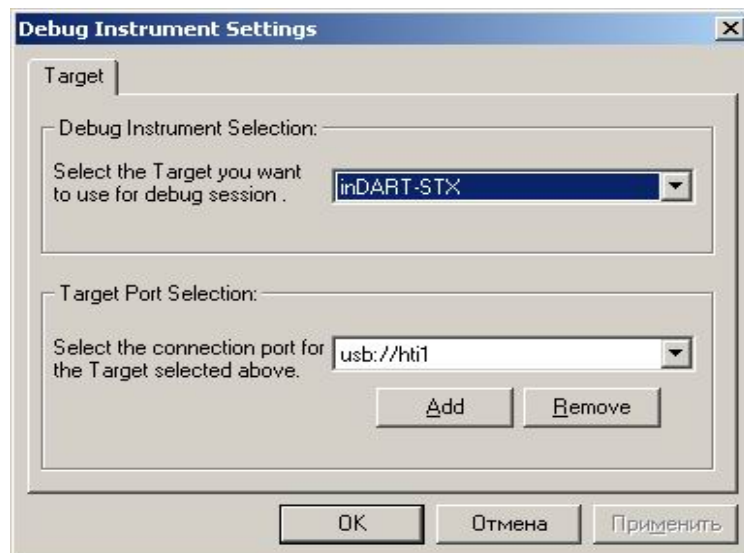
Якщо цього не зробити, то при вході до режиму відладки автоматично програмується невірний байт опцій, який вимикає вмонтований RC генератор. Мікроконтролер втрачає джерело тактових імпульсів і зв'язок з ним стає неможливим (див. рис. нижче):

Для відновлення нормальної роботи необхідно перепрограмувати байт опцій, що вже неможливо без зовнішнього джерела тактових імпульсів.

Вибір inDART-STX

Для роботи з мікроконтролером необхідно обрати у якості “Цілі” (*Target*) інтерфейс *inDART-STX* в меню *Debug Instruments -> Target settings...* (див. рис. нижче):

Тоді:

- Для роботи з мікроконтролером буде використовуватися інтерфейс STX
- Перетворення інтерфейсу USB -> STX буде виконуватися за допомогою адаптера *inDART-STX* (перед роботою з мікроконтролером не забувайте перевіряти байт опцій)

Відладка у SofTec STVD7

Відладка в середовищі SofTec STVD7 виконується ідентично до відладки у ST7 Visual Develop.

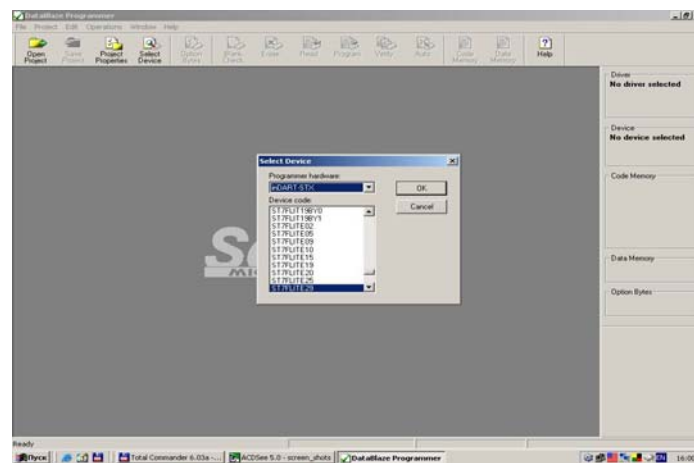
ПЗ DataBlaze Programmer

DataBlaze Programmer – це програмне забезпечення для роботи з пам'ятю програм та даних мікроконтролерів ST.

Можливості програми: установка байтів опцій, стирання, перевірка стирання, запис, читання, перевірка запису пам'яті програм та даних.

УВАГА! Перед роботою з DataBlaze Programmer перевірте байт опцій.

Є ризик виводу з ладу мікроконтролера!

Інтерфейс DataBlaze Programmer

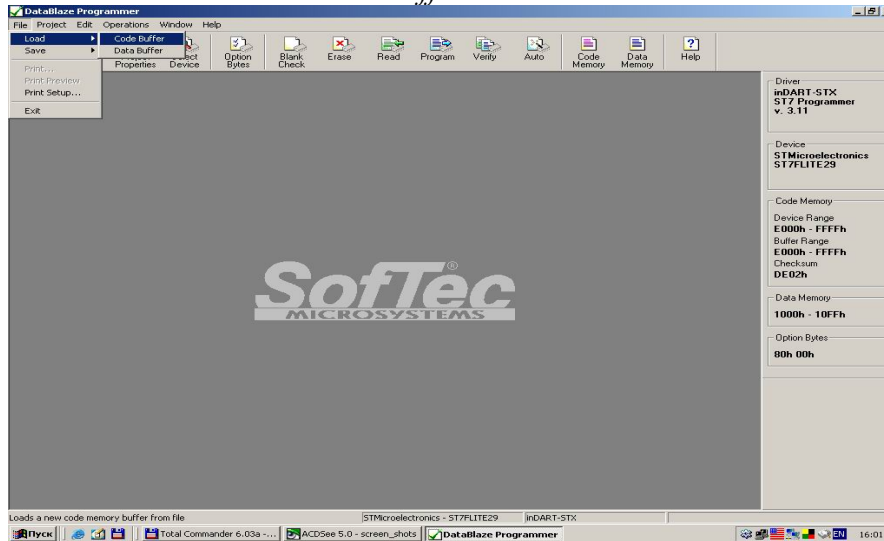
Вибір моделі мікроконтролера

Натисніть кнопку *Select Device*

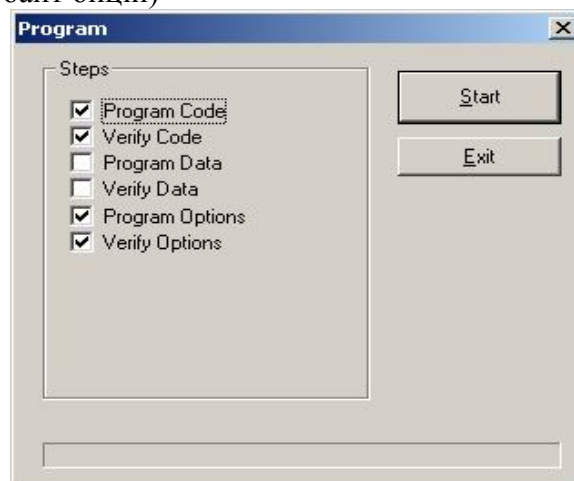

Завантаження відкомпільованої програми

Оберіть пункт меню *File -> Load -> Code Buffer*

Програмування/запис мікроконтролера (не забувайте перевіряти байт опцій)

Робота мікроконтролера в автономному режимі

- Для роботи мікроконтролера в автономному режимі необхідно скопіювати програму у середовищі SofTec STVD7 або ST7 Visual Develop з настройками *Release* замість *Debug* (меню *Build -> Configurations...*).
- Запрограмувати мікроконтролер у DataBlaze Programmer.
- Від'єднати плату inDART-STX від плати мікроконтролера.
- Перезавантажити мікроконтролер.

Додаток Б

Лабораторний стенд ST7/ST5

Конфігурація лабораторного стенду наведено на рис. Б.1

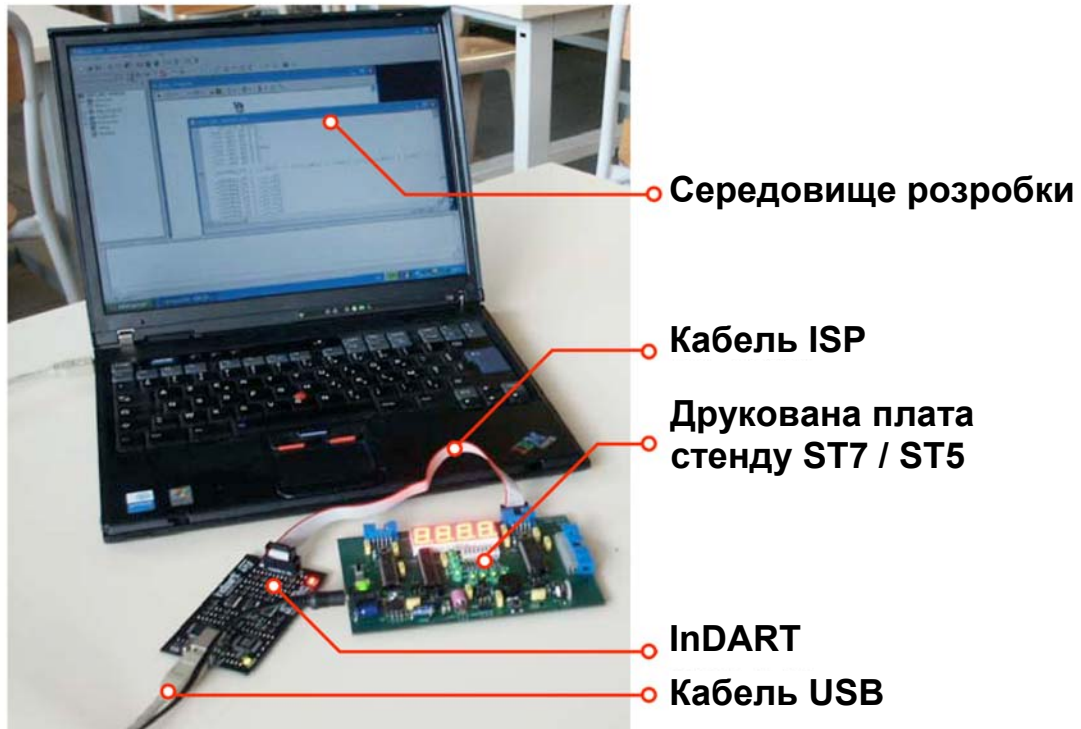

Рис. Б.1.

Структурна блок-схема стенду наведено на рис Б.2

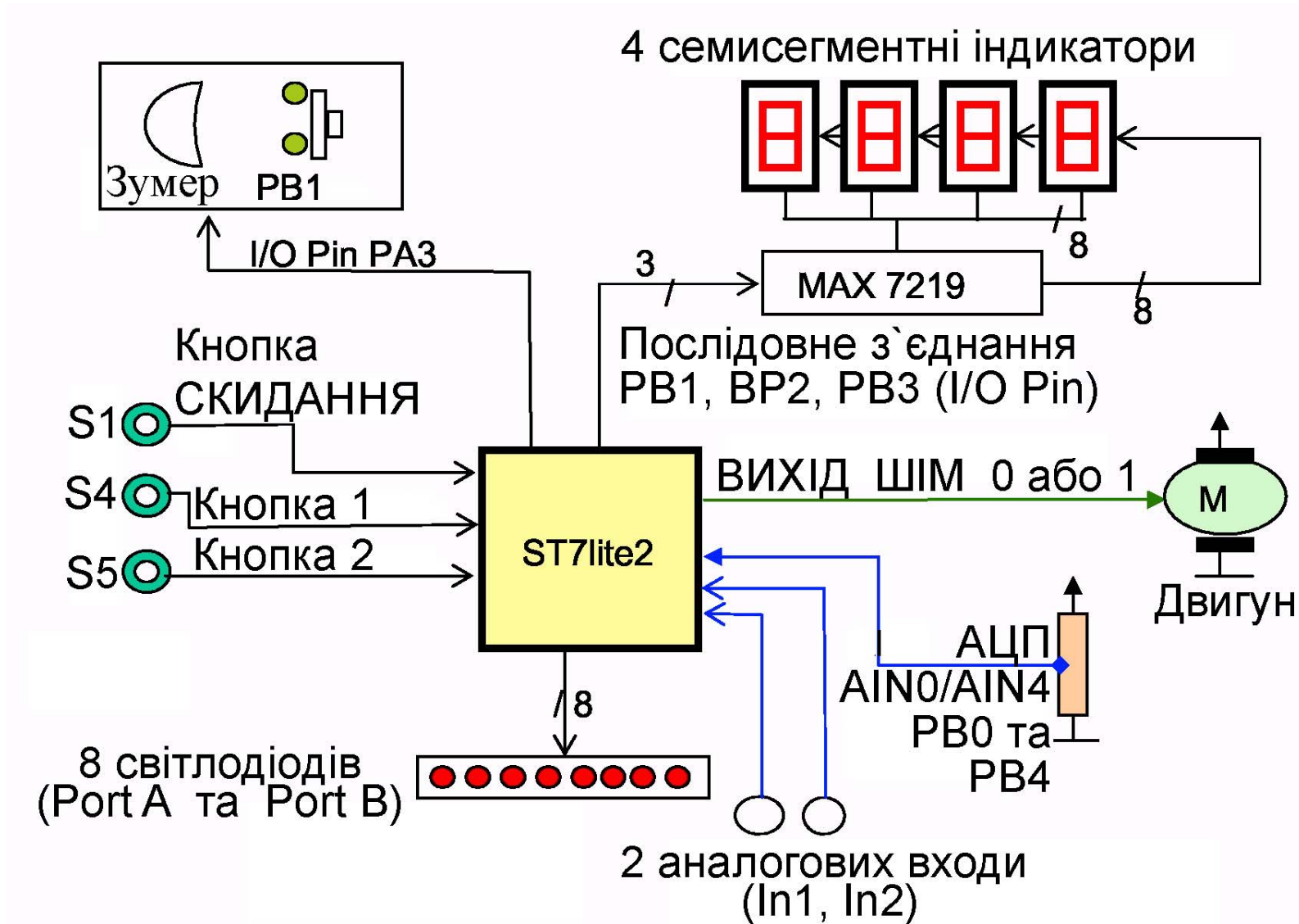

Рис. Б.2.

Друкована плата стенду наведена на рис. Б.3.

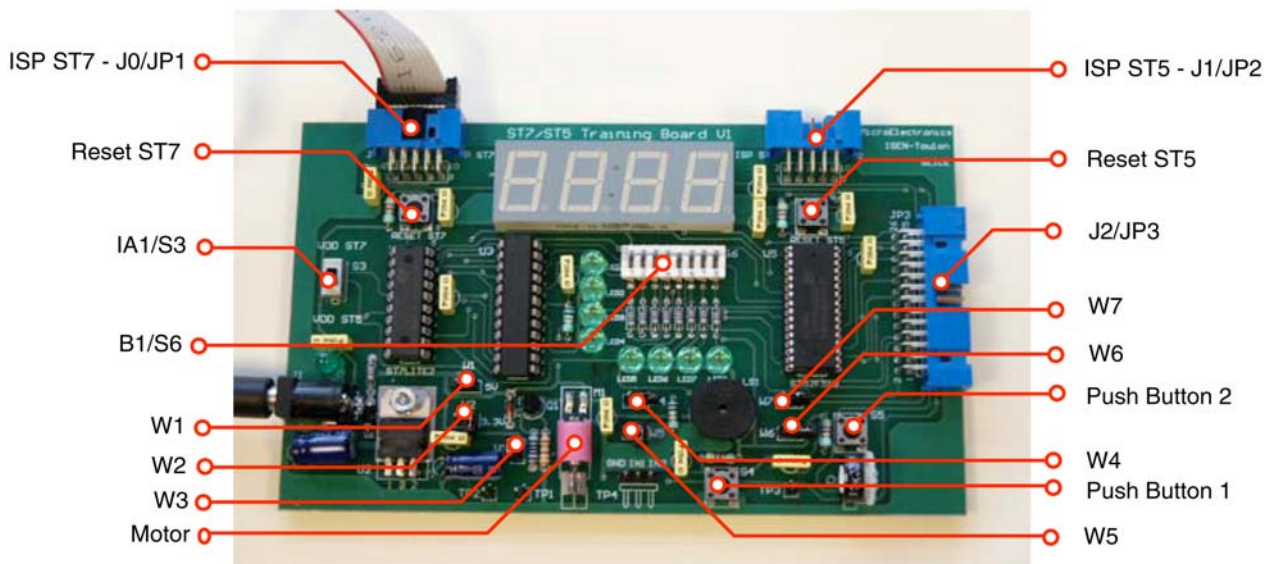

Рис.Б.3

Виводи введення/виведення і з'єднувальні інтерфейси наведено в табл. Б1.

Таблиця Б1. Виводи введення/виведення і з'єднувальні інтерфейси

Назва штиревого виводу (Pin)	Підключений зовнішній пристрій	№ виводу ST7	№ виводу J2/JP3
PA0/LTIC	LED1	13	6
PA1/ATIC	LED2	12	7
PA2/ATPWM0	Двигун	11	4
PA3/ATPWM1	LED3 / Зумер / Кнопка 1	10	13
PA4/ATPWM2	LED4	9	14
PA5/ATPWM3/ICCDATA	Зарезервовано для ISP	8	15
PA6/MCO/ICCLK/BREAK	Зарезервовано для ISP	7	16
PA7	LED5	6	17
PB0/SS/AIN0	Потенціометр / Кнопка 2 / In1	19	5
PB1/SCK/AIN1	Відображає сигнал управління SPI : CKSPI	20	3
PB2/MISO/AIN2	Відображає сигнал управління: завантаження даних у Max7219	1	1
PB3/MOSI/AIN3	Відображає сигнал управління SPI : MOSI	2	2
PB4/CLKIN/AIN4	LED6 / In2	3	10
PB5/AIN5	LED7	4	11
PB6/AIN6	LED8	5	12
Reset	Кнопка СКИДАННЯ	18	

На рис. Б.4. наведено принципову схему стенда

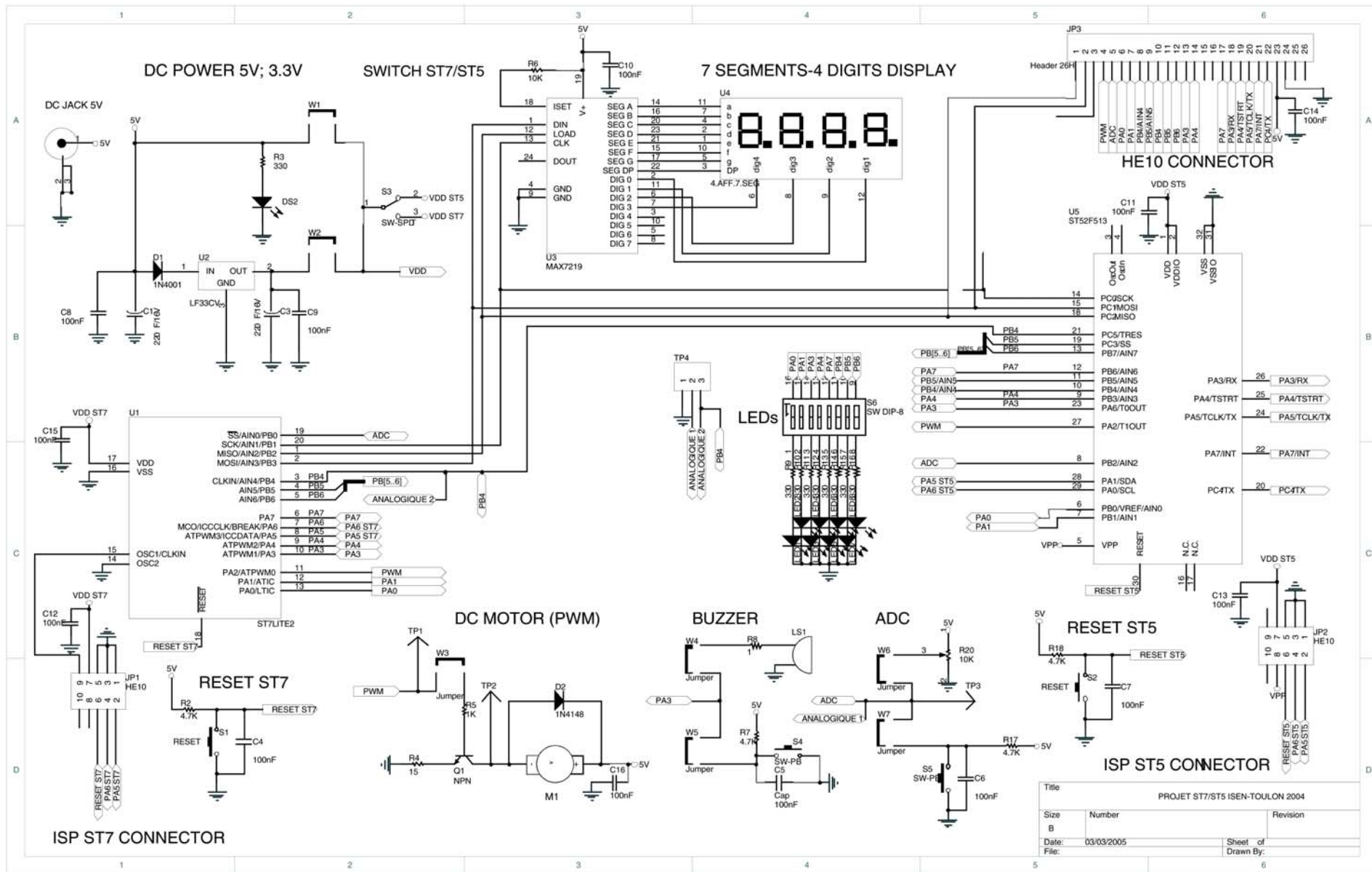

Рис. Б.4

Додаток В

Система команд мікроконтролерів ST7FLITE

1) Інструкції очистки (clean) та завантаження (load) регістрів

CLR Clear :	очистити регістр
LD Load :	завантажити значення у регістр/td>

2) Інструкції арифметичних операцій (arithmetic instructions):

ADC Addition with Carry:	додавання із перенесенням
ADD Addition :	додавання без перенесення
MUL Multiply :	множення
SBC Subtraction with Carry:	віднімання із запозиченням
SUB Subtraction :	віднімання без запозичення

3) Інструкції для роботи зі стеком (stack operations):

POP from Stack	отримати дані зі стеку
PUSH Push into the Stack	помістити дані у стек
RSP Reset Stack Pointer	скинути вказівник стеку (встановити у положення #FF)

4) Інструкції зсуву (shift and rotate instructions):

RLC Rotate Left through Carry	зсув ліворуч через перенесення
RRC Rotate Right through Carry	зсув праворуч через перенесення
SLA/SLL Shift Left Arithmetic	зсув ліворуч, арифметичний
SRA Shift Right Arithmetic	зсув праворуч, арифметичний
SRL Shift Right Logical	зсув праворуч, логічний
SWAP Nibbles	обміняти старші та молодші тетради регістрів

5) Інструкції інкременту та декременту (Increment/Decrement Instructions):

DEC Decrement	зменшити на одиницю
INC Increment	збільшити на одиницю

6) Інструкції порівняння та перевірки (Compare and Test Instructions):

BCP Logical Bit Compare	логічне бітове порівняння
CP Compare	порівняння
TNZ Test for Negative or Zero	перевірка знаку змінної та рівність її нулю

7) Логічні операції (Logical Operations):

AND Logical And	логічне І
CPL Logical 1-Complement	інверсія (логічне доповнення до одиниці)
NEG Negate	додатковий код числа (зміна знаку)
OR Logical Or	логічне АБО
XOR Logical Exclusive Or	виключальне АБО

8) Інструкції безумовного переходу та виклику (Unconditional Jump or Call Instructions):

CALL Subroutine Absolute	безумовний виклик підпрограми
CALLR Subroutine Relative	відносний виклик підпрограми
JP Jump Absolute	безумовний перехід
JRA Jump Relative Always	завжди відносний перехід
NOP No Operation	пуста операція
RET Return from Subroutine	повернення із підпрограми

9) Бітові інструкції (Bit Operations):

BRES Bit Reset	скинути біт
BSET Bit Set	встановити біт
BTJF Bit Test and Jump if False	перевірка біту, перехід при неспівпадінні
BTJT Bit Test and Jump if True	перевірка біту, перехід при співпадінні

10) Інструкції умовного переходу (Conditional Jump Instructions):

JRC Jump Relative if Carry	відносний перехід при встановленому перенесенні
JREQ Jump Relative if Equal	відносний перехід при рівності
JRF Jump Relative if False	відносний перехід при логічній нерівності
JRH Jump Relative if Half-Carry	відносний перехід при половинному перенесенні
JRIH Jump Relative if Interrupt High	відносний перехід при перериванні

	високого рівня
JRIL Jump Relative if Interrupt Low	відносний перехід при перериванні низького рівня
JRM Jump Relative if Interrupt Mask	відносний перехід при маскованому перериванні
JRMI Jump Relative if Negative	відносний перехід при від'ємному значенні
JRNC Jump Relative if No Carry	відносний перехід при відсутності перенесення
JRNE Jump Relative if Not Equal	відносний перехід при нерівності
JRNH Jump Relative if No Half-Carry	відносний перехід при відсутності половинного перенесення
JRNM Jump Relative if No Interrupt Mask	відносний перехід при немаскованому перериванні
JRPL Jump Relative if Positive or Zero	відносний перехід при додатному значенні або рівності нулю
JRT Jump Relative if True	відносний перехід при логічній істинності
JRUGE Jump Relative if Unsigned Greater or Equal	відносний перехід якщо значення більше або рівне
JRUGT Jump Relative if Greater Than	відносний перехід якщо значення більше
JRULE Jump Relative if Lower or Equal	відносний перехід якщо значення менше або рівне
JRULT Jump Relative if Lower Than	відносний перехід якщо значення менше

11) Керування перериваннями (Interrupt Management)

HALT	зупинка виконання програми
IRET Interrupt Return	повернення із переривання
TRAP Software Interrupt	програмне переривання
WFI Wait for Interrupt	очікування переривання

12) Управління прапорцями (Condition Code Register)

RCF Reset Carry Flag	скинути прапорець перенесення
RIM Reset Interrupt Mask	скинути маскування переривань
SCF Set Carry Flag	встановити прапорець перенесення
SIM Set Interrupt Mask	встановити маскування переривань

Режими адресації даних мікроконтролера ST7 Microelectronics

Для команд, які працюють з пам'яттю можливі наступні режими адресації:

1. **Регістрова**, в якій значення з одного регістру передається в інший. Приклад: $ld A, X$.
2. **Безпосереднє** вказування значення. Характеризується наявністю значка “ # ” перед самим значенням. Приклад: $ld A, \# \$0A$ – завантажити в акумулятор число 10 або $ld X, \# \$81$ – завантажити в індексний регістр X число 129.
3. **Пряме** звернення до комірки пам'яті (або спеціалізованого регістру) з вказуванням адреси. Приклад: $ld A, \$0A$ – завантажити в акумулятор число, що знаходиться за адресою $\$0A$, тобто, вміст регістру LTCNTR, або $ld \$81, Y$ – вивантажити в комірку пам'яті за адресою $\$81$ індексний регістр Y.
4. Звернення до комірки **за індексом**. Приклад: $ld A, (12345, X)$ – завантажити в акумулятор число, що знаходиться за адресою $(X + 12345)$. Замість регістру X може бути регістр Y. Можливі варіанти, коли відсутнє зміщення, наприклад: $ld A, (X)$ або $ld (X), A$. В цьому випадку адреса комірки буде не більше $\$FF$.
5. **Непряма** адресація використовує комірку як індекс. Приклад: $ld A, ([\$80], X)$ – адреса формується як сума регістру X та вмісту комірки $\$80$. З отриманої адреси значення передається в акумулятор. Замість регістру X може бути регістр Y, наприклад: $ld ([\$80], Y), X$ – переписати регістр X в пам'ять за адресою $(Y + \text{вміст комірки } \$80)$.